

DZIENNIK ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR. 14, POKÓJ NR. 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:

kwartalnie	Zł. 3.—
półrocznie	" 6.—
rocznie	" 12.—
pojedynczy zeszyt	" 1.—

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem .	Zł. 150.—
$\frac{1}{2}$ " " " " .	" 80.—
1 " za tekstem . . .	" 100.—
$\frac{1}{2}$ " " " " . . .	" 60.—
drobne po 10 groszy za wyraz.	

Treść zeszytu 1-go z dnia 15 stycznia 1935 r.

1. Aleksander Hauke-Nowak — wojewoda łódzki o samorządzie	3
2. Inż. Waclaw Wojewódzki: Drogi rozwoju samorządu łódzkiego	3
3. Gospodarka miejska w Łodzi w 1934 roku	7
4. Dr. Gustaw Taubenszlag: Zatwierdzenie wyborów prezydenta miasta	22
5. Tadeusz Wisławski: Kolonje i półkolonje letnie Zarządu miejskiego w Łodzi w 1934 roku	25
6. Przegląd ustawodawstwa, rozporządzeń i wyjaśnień władz	31
7. Protokoły wyborcze Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 1934 roku	33-37
8. Kronika: I. Z życia Zarządu Miejskiego w Łodzi. II. Przegląd prasy	38
9. Sprawozdanie Finansowe Zarządu Miejskiego w Łodzi za czas od 1. IV. do 31. XII. 1934 roku	40
10. Nekrologi	41
11. Ruch służbowy pracowników za miesiąc grudzień 1934 roku	42
12. Obwieszczenia	43
13. Ogłoszenia	50

Samorząd terytorjalny powinien stać się ogniskiem, skupiającem rozproszone wysiłki jednostek dobrej woli dla celów ogólnospołecznych i powszechnych. W tej szkole życia zbiorowego można wyzwolić i właściwie zużytkować twórczość myśli i działania, tkwiącą w każdym człowieku w stosunku do jego regionalnych umiłowań i zainteresowań.

Miarą wartości takiej pracy samorządu będzie jaknajwiększa powszechność korzyści, które on daje, największa dostępność urzędzeń i przedsięwzięć komunalnych dla wszystkich mieszkańców, ich taniość i oszczędność w prowadzeniu.

Łódź, w grudniu 1954 r.

(—) ALEKSANDER HAUKE-NOWAK
WOJEWODA ŁÓDZKI

Inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI
Komisarz Rządowy m. Łodzi

DROGI ROZWOJU SAMORZĄDU ŁÓDZKIEGO

Wśród wielu zagadnień, które w Polsce w związku z ciężką sytuacją ekonomiczną należy doprowadzić do jakiegoś możliwego rozwiązania, niewątpliwie na jedno z naczelnych miejsc wysuwa się problem uregulowania finansów miast polskich i to takiego uregulowania, któreby dało możliwość w tym wyrachowaniu — że obecny stan depresji trwać będzie dłuższy czas — załatwić jak niezbędne potrzeby miejskie, tak i rozwiązać sprawę koniecznych inwestycji, zapewniających mieszkańcom choćby minimum wygód dawno osiągniętych w miastach zachodniej Europy.

Jest niewiele miast w Polsce, które przy obecnych bardzo skromnych poczynaniach inwestycyjnych wiążą koniec z końcem, t. j. zamykają swoje budżety w wydatkach i dochodach zwyczajnych bez deficytu. Złożyło się na to wiele przyczyn, trudności przy stopniowym zmniejszaniu wydatków wraz z szybkim zmniejszeniem się dochodów, zbyt pochopne rozpoczynania na szeroką skalę inwestycji bez planu pokrycia związanych z tem wydatków, obarczanie samorządów wielu nowymi obowiązkami bez umożliwienia wydobycia odpowiednich źródeł pokrycia, wreszcie w wielu wypadkach lekkomyślność i rozrzutność gospodarki naszych zarządów miejskich.

Łódź należy wśród miast polskich do nielicznych wyjątków, ponieważ w ostatnich czasach kryje ze swych dochodów zwyczajnych

wszelkie rozchody zwyczajne, a niewielką nadwyżkę przeznaczają na roboty inwestycyjne.

Osiągnięto takie rezultaty przy pomocy poważnych oszczędności w dziedzinie wydatków rzeczowych ograniczenia personelu do koniecznego minimum, wreszcie możliwości pokrywania znacznej części niezbędnych wydatków inwestycyjnych z taniego kredytu Funduszu Pracy oraz niewielkich narazie nadwyżek (poza oprocentowaniem kapitału) Przedsiębiorstwa p. n. „Kanalizacja i Wodociągi“.

Ten stan jednakże czasowego załatwienia niezbędnych potrzeb naszego miasta zadowolić nas w żadnym wypadku nie może.

Jest wszakże tak wiele palących potrzeb, które nie znajdują pokrycia w bieżących naszych budżetach, że każdy głębiej zajmujący się sprawą samorządowicz z wielką troską musi zastanawiać się nad pytaniem: co dalej? Gdybyśmy nawet sądzili, że dwie kapitalne inwestycje, budowane obecnie w mieście naszym, a mianowicie kanalizacja i wodociągi, będzie można w obecnym trybie doprowadzić do możliwego zakończenia, to jednakże w innych dziedzinach jest tak wiele koniecznych potrzeb, że trzeba stworzyć sobie jakiś plan pokrywania tych wydatków już w najbliższych latach.

Myśląc o koniecznych wydatkach, nie mówię o inwestycjach, do których nasze wielkie 600-tysięczne miasto miałoby dobre prawo, jak: teatr miejski, gmachy muzeów, reprezentacyjny budynek Zarządu Miejskiego i wiele, wiele innych. Bez tych luksusowych inwestycji Łódź długie lata będzie się musiała obywać. Chodzi mi tylko o te potrzeby, które są tem „minimum“ bez którego nie wyobrażam sobie w najbliższych latach Łodzi.

A więc radykalna poprawa w dziedzinie bruków miejskich. Ażeby bruki nasze mogły odpowiadać koniecznym wymogom, należy przy bardzo oszczędnej i celowej gospodarce wydatkować na same przebruki i reparacje jezdni i chodników co najmniej 1 i pół miliona rocznie. Obecnie przeznaczamy za ledwie milion złotych.

Na nowe bruki ulepszone w śródmieściu oraz niwelację i zabruk ulic na krańcach co najmniej 1 milion. Obecnie przeznaczamy za ledwie 250—350 tysięcy.

Dalej na nowe gmachy szkół powszechnych należy przeznaczyć co najmniej 700—800 tysięcy, by każdy rok dał nam możliwość korzystania z jednego nowego gmachu.

Następnie, w związku z dobiegającą do końca sprawą zatwierdzenia planu zabudowy miasta, trzeba będzie przeznaczać rocznie co najmniej około 600 tysięcy na wykup terenów pod uregulowanie takich arteryj, jak: ul. Żeromskiego, Towarową, Gdańską i inne na wykup chociażby

istniejących już zieleńców, chroniąc je od zmarnowania, wreszcie na uregulowanie całego szeregu ulic na krańcach miasta. A dalej choćby skromne dzielnicowe łaźnie, domy ludowe z bibliotekami i salami odczytowymi, wreszcie sprawa należytego uregulowania szpitala miejskiego, dalszego rozszerzania plantacyj miejskich — oto najskromniejszy spis koniecznych, niezbędnych większych obiektów, które należy mieć na uwadze już w najbliższych latach.

Gdy jeszcze zwrócimy się do wydatków administracyjnych, to będziemy musieli stopniowo rozszerzać zakres pomocy dla najbiedniejszych w dziedzinie opieki społecznej, zdrowotności i oświaty, gdyż obecne normy niewątpliwie są niewystarczające.

Zestawienie to w dostatecznej mierze wskazuje, że w najbliższych latach na te tylko potrzeby trzeba będzie powiększyć budżet miejski, jak inwestycyjny, tak i zwyczajny o okrągłe 3 miliony złotych.

Skąd na to wszystko znaleźć pokrycie?

Powiększenie wpływów byłoby możliwe w dwóch wypadkach. Albo trzeba by optymistycznie sądzić, że czasy się poprawią i „jakoś to będzie“, albo wreszcie trzeba by przycisnąć śrubę podatkową.

I jedno, i drugie źródło w obecnym czasie dla trzeźwego samorządowca jest nierealne. Na dobre czasy liczyć nie wolno, a źródła podatkowe w obecnej sytuacji mogą się zmieniać w większości wypadków nie in plus, a in minus.

Szukać źródeł pokrycia należy gdzieindziej. Przedewszystkiem przy bliższym rozpatrzeniu się w dekrecie oddłużeniowym i w miarodajnych doń wyjaśnieniach należy przypuścić, że ulga z tego źródła dla miasta naszego wyniesie dość pokaźną sumę.

A następnie, jeżeli chodzi o roboty kanalizacyjne i wodociągowe, to należy sądzić, że przy intensywnym przyłączaniu nieruchomości miejskich do kanałów dochody Przedsiębiorstwa p. n. „Kanalizacja i Wodociągi“ będą dość szybko wzrastały i za parę lat można będzie wydatki na dalsze w tym dziale inwestycje kryć z własnych dochodów przy pomocy taniego kredytu Funduszu Pracy.

Tym sposobem poważne sumy, które miasto rok rocznie przeznaczają na kanalizację i wodociągi będą mogły być przeznaczone na inne wydatki.

Jest jeszcze jeden sposób pokrywania wydatków, nawet zwykle stosowany, jeśli chodzi o inwestycje: pożyczki.

Miasto i obecnie zaciąga na ten cel pożyczki, lecz wyłącznie w Funduszu Pracy, t. j. na warunkach wyjątkowo ulgowych. Korzystanie z innych pożyczek, normalnie oprocentowanych, na długo jeszcze

będzie dla Łodzi operacją wysoce ryzykowną. Łódź, która w roku 1927 miała wszystkiego około 9 milionów długu, obecnie ma go około 56 milionów. Oprocentowania i amortyzacja tych długów wynosi około 25 procent zwyczajnego budżetu. Chociaż ta górna granica zadłużenia, stawiana przez władze nadzorcze, nie jest przekonywująca, gdyż w każdym poszczególnym wypadku należy rozpatrywać rodzaj zadłużenia, ale dla Łodzi, która ma rentujących się inwestycyjniewiele, tę górną granicę utrzymać należy. Coprawda w związku z dekretem oddłużeniowym pozycja spłaty długów w budżecie ulegnie zmniejszeniu, jednakże Łódź nauczona smutnem doświadczeniem, musi w najbliższym czasie być bardzo ostrożną w korzystaniu z normalnych pożyczek.

Tak w najogólniejszych zarysach przedstawiałby się plan prac w naszym mieście i pewien jasny promyk możliwości wyjścia z obecnej nadwyraz ciężkiej sytuacji. Idąc po tej drodze po wielu, wielu latach my, łodzianie, nie potrzebowalibyśmy wstydić się wobec innych z racji wyglądu naszego miasta. Starania te mogą się stać realną rzeczywistością w tym wypadku, gdy samorząd łódzki z żelazną konsekwencją prowadzi będzie oszczędną, celową, fachową gospodarkę miejską, skończy się z wszelakimi doświadczeniami domorosłych „zbawców“, na które miasto nasze już wiele ciężko zdobytych milionów zmarnowało, odrzuci od samorządu wszelkie poczynania, nie wspólnego z gospodarką miejską nie mające, zastosuje choćby taki sprawdzian użyteczności ludzi w gospodarce miejskiej, jaki jest stosowany w innych dziedzinach pracy konstrukcyjnej.

Wszelkie odchylenia od takich metod pracy mogą zepchnąć nasz młody samorząd znów na manowce, z których tak ciężko wybrnąć na równą drogę celowej, konsekwentnej gospodarki miejskiej.

GOSPODARKA MIEJSKA W ŁODZI W 1934 ROKU

(PRZEDRUK Z „KURJERA ŁÓDZKIEGO“ Nr. 1 Z DNIA 1. I. 1935 ROKU)

Na gospodarkę miejską, na kierunek i zakres jej prac, na skalę zamierzeń i możliwość ich urzeczywistnienia wpływają różnorakie czynniki. Jedne z nich posiadają charakter strukturalny, są bowiem powiązane nierozzerwalnymi nićmi ze środowiskiem, z budową ludności i stanem zagospodarowania miasta, innym natomiast przypisać wypada charakter konjunkturalny, zależą bowiem od zmiennych w czasie fluktuacyj życia gospodarczego. Im pomyślniej układa się splot tych czynników, tem wdzięczniejsze są warunki pracy zarządu miejskiego. Przeciwnie zaś, zarząd miejski ma do przewyciężenia piętrzące się trudności, gdy już z natury trudne warunki gospodarowania w danej gminie znajdują sprzymierzeńca w przesileniu gospodarczym, które, rujnując ludność, obarcza zarazem gminę nowemi, częstokroć niepomiernie uciążliwemi zadaniami.

Ubóstwo i upośledzenie Łodzi.

Warunki zasadnicze gospodarki miejskiej w Łodzi nie są bynajmniej korzystne. Jakkolwiek brzmi to paradoksalnie, niemniej jednak jest faktem, że Łódź, stolica włókiennictwa polskiego, jest w porównaniu z innymi wielkimi miastami Rzeczypospolitej miastem ubogiem. Cokolwiek weźmiemy za postawę porównania, a więc czy strukturę zawodową ludności, czy odsetek mieszkań jednoizbowych, czy stosunek liczby osób do liczby łóżek w mieszkaniach, czy wreszcie sumę danin komunalnych w przeliczeniu na głowę ludności, zawsze okaże się, że Łódź jest pośród swych siostrzyc kopciuszkim. O charakterze Łodzi, jako całości, decyduje nie gromadka posesjonatów, lecz owa kilkusettyśięczna armja robotnicza, którą ustawicznie, nawet w tak zwanych dobrych czasach, trapi niedostatek. Z ubóstwem mieszkańców idzie wparze zaniedbanie miasta w dziedzinie urządzeń komunalnych. Po dziś dzień dźwigamy na sobie brzemię wieloletnich obcych rządów, którym obce były potrzeby miasta i które ze zbrodniącą obojętnością przechodziły do porządku nad faktem, że półmilionowe, tętniące życiem miasto przemysłowe pozbawione jest elementarnych urządzeń użyteczności publicznej w postaci wodociągów,

kanalizacji, szkół powszechnych, szpitali, zakładów opiekuńczych itd. Obecnie we wskrzeszonej Rzeczypospolitej, naprawiamy stopniowo te liczne zaniedbania, lecz wiele jeszcze potrzeba wysiłków, aby wydzwignąć zupełnie Łódź ze stanu upośledzenia, jakie pozostało w spuściznie po czasach niewoli.

Pauperyzacja ludności.

Uwypukliliśmy wyżej czynniki stałe, strukturalne, które nadają Łodzi i jej gospodarce miejskiej swoiste piętno i które sprawiają, że sterowanie nawą komunalną jest w naszym mieście szczególnie kłopotliwe. Trudności, jakie ma do przezwyciężenia zarząd miejski, wzmagają się, rzecz oczywista, w dobie kryzysu gospodarczego. Okoliczności te wypada podkreślić, skoro zamierzamy dać rzut oka na działalność zarządu miejskiego w 1934 roku, a więc w piątym skolei roku sięjącego niezwykle spustoszenia kryzysu gospodarczego. Kryzys dał się Łodzi we znaki nader dotkliwie. Stan zatrudnienia w przemyśle uległ znacznej redukcji, pomnożyły się wielokrotnie szeregi bezrobotnych, handel i rzemiosło znalazły się na skraju ruiny. Pauperyzacja Łodzi znajduje bolesny wyraz w mnożących się przykładach głodu wśród dziatwy szkolnej. Na gospodarkę miejską, która jest przecież emanacją życia zbiorowego, następstwa kryzysu nie mogły pozostać bez wpływu: w miarę rosnącej pauperyzacji ludności rozszerza się zakres obowiązków opiekuńczych gminy, a równocześnie doznają uszczuplenia środki, jakie zdobywa gmina od społeczeństwa w postaci danin.

Oszczędność — nakazem chwili.

W tych szczególnie trudnych warunkach doby kryzysowej należało szukać środków zaradczych. Komisaryczny zarząd miejski uznał, że można rozwikłać i usunąć zwiększające się ustawicznie trudności finansowe gminy jedynie przy pomocy daleko posuniętych oszczędności. Oszczędności nie zawsze prowadzą do celu. Nie łatwiejszego, jak obciąć mechanicznie poszczególne pozycje budżetowe i tą drogą zrównoważyć budżet. Przy takich mechanicznych cięciach ofiarą oszczędności paść mogą zarówno wydatki zbędne, jak i najbardziej potrzebne i użyteczne. Nie o takie przecież oszczędności w gospodarce miejskiej chodziło, lecz o oszczędności racjonalne, oparte na uproszczeniu i potanieniu administracji. Zagadnieniu temu poświęcono w zarządzie miejskim szereg konferencyj, a w wyniku ich osiągnięto poważne przekształcenia w budżecie miejskim.

Budżet miasta.

Zwierciadłem, w którym znajduje odbicie całokształt gospodarki miejskiej, jest budżet miasta. Zapoznajmy się z globalnymi cyframi budżetu miasta Łodzi na rok 1934/35. Po stronie wydatków budżet ten przewiduje:

- A. Bużet administracyjny: a) wydatki zwyczajne zł. 21.691.217, b) wydatki nadzwyczajne zł. 6.497.400. Ogółem (A) zł. 28.188.617.
- B. Budżet szpitali miejskich złotych 1 601.910.
- C. Budżet zakładów opiekuńczych zł. 816.262.
- D. Budżet przedsiębiorstw komunalnych: a) wydatki zwyczajne zł. 5.149.786, b) wydatki nadzwyczajne zł. 6.073.888. Ogółem (A, B, C i D) zł. 41.830.463.

Strona dochodowa budżetu przedstawia się, jak następuje:

- A. Budżet administracyjny: a) dochody zwyczajne zł. 23.032.806, b) dochody nadzwyczajne zł. 5.155.811. Ogółem (A) zł. 28.188.617.
- B. Budżet szpitali miejskich zł. 1.601.910.
- C. Budżet zakładów opiekuńczych zł. 816.262.
- D. Budżet przedsiębiorstw komunalnych: a) dochody zwyczajne zł. 5.681.196, b) dochody nadzwyczajne zł. 5.542.478. Ogółem (A, B, C i D) zł. 41.830.463.

Bez wnikania w szczegóły możemy stwierdzić rzecz bodajże najdonioślejszą: miasto posiada budżet zrównoważony. Równowaga wydatków i dochodów zachowana jest zarówno w budżecie administracyjnym, jak i w budżetach szpitali miejskich, zakładów opiekuńczych oraz przedsiębiorstw komunalnych.

Drugą cechą zmienną tegorocznego budżetu miasta Łodzi jest przeprowadzona w nim redukcja wydatków. Znajduje ona wyraz w następującem zestawieniu: w roku 1933/34, jak wynika z zamknięcia rachunkowego, wydatkowano w zakresie budżetu administracyjnego 31.656.103 zł. 62 gr., budżet zaś administracyjny na rok 1934/35 przewiduje 28.188.617 zł., co zatem idzie oszczędność w stosunku do rzeczywistych wydatków z roku poprzedniego wynosi blisko 3 i pół miliona złotych.

Wykonanie budżetu 1933/34 r.

Poświęćmy jeszcze nieco uwagi wykonaniu budżetu administracyjnego za rok 1933/34. Zamknięcie rachunkowe wykazało następujące cyfry globalne:

Wydatki zwyczajne 22.812.292 zł. 01 gr. Wydatki nadzwyczajne 8.843.811 zł. 61 gr. Ogółem 31.656.103 zł. 62 gr.

Dochody zwyczajne 22.546.267 zł. 22 gr. Dochody nadzwyczajne 6.113.371 zł. 81 gr. Ogółem 28.659.639 zł. 03 gr.

Saldo — 2.996.464 zł. 59 gr.

Jak widzimy, zamknięcie rachunkowe za rok 1933/34 wykazuje niedobór, sięgający blisko 3 miliony złotych. Na niedobór ten złożyły się dwie przyczyny: primo, uregulowanie zaległości biernych z lat ubiegłych w kwocie o blisko 1.800 000 zł. wyższej, aniżeli przewidywał budżet, uchwalony przez poprzednie władze miejskie, secundo zaś, przejście na rachunek budżetu administracyjnego 1933/34 zobowiązań przedsiębiorstw komunalnych w kwocie ponad 1.500.000 zł. Jeżeli natomiast chodzi o bieżącą gospodarkę omawianego roku, to zamknięta ona została nadwyżką po stronie dochodów wynoszącą 348.745 zł. 16 gr. W ostatecznej konkluzji dochodzimy przeto do wniosku, że w omawianym okresie gospodarka miejska prowadzona była bez deficytu.

Oddłużenie miasta.

Nie jest bynajmniej ideałem, by miasto było całkowicie wolne od długów. Tylko takie miasta nie posiadają długów, które nie prowadzą żadnych robót inwestycyjnych, które — innymi słowy — nie troszczą się o zaspokojenie potrzeb gospodarczych ludności. Z drugiej wszakże strony baczycь należy, by zaciągane pożyczki nie były zbyt uciążliwe i by szły na inwestycje, które dają należyłą rękojmiej rentowności, jeżeli nie finansowej, to przynajmniej społecznej. Pierwszej z wypowiedzianych tutaj zasad nie odpowiadały zaciągnięte przez niektóre miasta pożyczki t. zw. ullenowskie, drugiej zaś nie czyniła zadość pożyczka w kwocie 2 milionów dolarów, zaciągnięta przez poprzednie nasze władze miejskie z przeznaczeniem częściowem na budowę osiedla mieszkaniowego im. Montwilla-Mireckiego na Polesiu Konstantynowskiem. Zużycie znacznej części pożyczki (7.500.000 zł.) na nierentującą się inwestycję pociągnęło za sobą ten skutek, iż gmina, jako dłużnik, nie potrafiła wywiązać się należycie z przyjętych na siebie zobowiązań w przedmiocie spłaty długu. Na dzień 1 kwietnia 1934 roku zaległość z tytułu odsetek i kar, wynikających ze wspomnianej pożyczki, wyniosła według obliczeń Banku Gospodarstwa Krajowego 8 milionów złotych. Komisaryczny zarząd miejski podjął kroki w sprawie umorzenia kar za zwłokę i obniżenia stopy procentowej. Mająca nastąpić konwersja tej pożyczki na długoterminową wpłynie na zmniejszenie annuitetu rocznego, wynoszącego dotychczas 8 i trzy czwarte do 6,7 wzgl. 4,5 procent. Przygotowywana przez władze rządowe akcja, zmierzająca do oddłużenia miast, przyczyni się bezwątpienia do poprawy sytuacji finansowej miast zadłużonych, w tej liczbie i Łodzi. Jednakże nie do utrzymania jest zasada, której hoł-

dowały dawne nasze władze miejskie, zasada niepłacenia długów. Komisaryczny zarząd miejski w trosce o dobre imię Łodzi zerwał z tą niezdrową praktyką. Dla ilustracji przytoczymy, że w ciągu 11 miesięcy 1934 roku zarząd miejski wypłacił z tytułu spłaty długów 3.778.061 zł. 55 gr.

Konwersja pożyczek obligacyjnych.

Za zgodą Ministerstwa Skarbu zarząd miejski spisał umowę z posiadaczami pożyczek obligacyjnych miasta Łodzi, datujących się z okresu wojny światowej. W myśl osiągniętego porozumienia zaległe odsetki od tych pożyczek po dzień 1 lipca 1934 roku zostają skapitalizowane, na pokrycie zaś całej należności zarząd miejski wyda dwie pożyczki w obligacjach złotych: a) 5 proc. na sumę nominalną 455.000 zł., mającą stanowić pokrycie 5 proc. świadectw tymczasowych z lat 1915—17 oraz b) 6 proc. na sumę nominalną 6.555.000 zł., przeznaczoną na pokrycie 6 proc. pożyczek obligacyjnych. Umorzenie powyższych pożyczek konwersyjnych nastąpi w 54 półrocznych losowaniach, z których pierwszy nastąpi w dniu 31 grudnia 1937 roku. Posiadacze obligacyj wojennych długo czekali na załatwienie sprawy konwersji. Zarząd miejski z uczuciem zadośćuczynienia zaspokoił ich słuszne pretensje.

Inne sprawy finansowe.

W latach poprzednich Ministerstwo Skarbu przyznawało zarządowi miejskiemu na zasilenie funduszków miejskich w okresie miesięcy letnich krótkoterminowe pożyczki z sum obrotowych do wysokości 1.000.000 zł. W roku 1934 Ministerstwo pomocy tej odmówiło, co zmusiło zarząd miejski do zaciągnięcia takichż pożyczek w instytucjach kredytowych na sumę ogólną 800.000 zł. Niezależnie od tego zarząd miejski korzysta z dotacyj Funduszu Pracy, przeznaczonych na prowadzenie robót inwestycyjnych, w szczególności: na regulację rzeki Jasień, na roboty ziemne w Parku Ludowym i przy Dworcu Kaliskim, oraz na roboty wykopaliskowe i konserwatorskie. Tytułem dotacji wpłynęło w ciągu 11 miesięcy 1934 roku 892.500 zł., nie licząc kwoty 57.000 zł., udzielonej również w postaci dotacji przez Ministerstwo Opieki Społecznej na wysadzanie drzew w Parku Ludowym.

Personel miejski.

Jak już wyżej wspomniano, komisaryczny zarząd miejski postawił sobie za zadanie usprawnienie administracji miejskiej. Efektem tych zamierzeń jest redukcja personelu, przeprowadzona tam, gdzie dostrzeżono przerosty. Jeżeli porównamy liczby, wyrażające stan personelu miejskiego w dniu 13 lipca 1933 roku, t. j. nazajutrz po objęciu

przez inż. W. Wojewódzkiego stanowiska Komisarza Rządowego miasta Łodzi, z odpowiednimi liczbami, ustalonymi na dzień 31 października 1934 roku, uzyskamy następujący obraz porównawczy:

Urzędników etatowych w roku 1933 — 768, w roku 1934 — 726, ubyło — 42. Niższych funkcjonarjuszów etatowych w roku 1933 — 944, w roku 1934 — 849, ubyło — 95. Ogółem (I) rok 1933 — 1.712, rok 1934 — 1.575, ubyło — 137.

Urzędników pozaetatowych w roku 1933 — 519, w roku 1934 — 440, ubyło — 79. Niższych funkcjonarjuszów pozaetatowych w r. 1933 — 479, w roku 1934 — 283, ubyło — 196. Ogółem (II) w roku 1933 — 998, w roku 1934 — 723, ubyło — 275.

Zestawienie ogólne (I i II) w roku 1933 — 2.710, w roku 1934 — 2.298, ubyło — 412.

Z zestawienia powyższego okazuje się, że w okresie rządów komisarzycznych personel miejski zmniejszył się ogółem o 412 osób, czyli o 15,2 procent. Dodać należy, że w dniu 1 kwietnia 1935 roku ulegnie zwolnieniu jeszcze około 80 pracowników pozaetatowych, zatrudnionych w niektórych agendach (Biuro Ewidencji Ludności, Oddział Podatkowy) przy pracach specjalnych.

Zmniejszenie personelu umożliwiło redukcję wydatków osobowych zarządu miejskiego. Innym czynnikiem oszczędności na wydatkach administracyjnych było wprowadzenie z dniem 1 maja 1934 roku pobierania od pracowników miejskich składek na rzecz Ubezpieczalni Społecznej, które to składki zarząd miejski pokrywał dawniej w całości. Dzięki wprowadzonej zmianie wydatki miasta na ubezpieczenie pracowników zmniejszyły się o 162 tys. zł. rocznie.

W okresie sprawozdawczym zarząd miejski zatrudniał 5.559 robotników sezonowych, z czego na Wydział Budownictwa przypada 1.262, na Wydział Plantacyj Miejskich 405, na Przedsiębiorstwo Kanalizacja i Wodociągi 1892. Ze względu na szczupłe fundusze, jakie miał tego roku do dyspozycji zarząd miejski, robotnicy sezonowi byli zatrudnieni tylko w ciągu 5 dni w tygodniu. Podobnie jak urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze miejscy, robotnicy sezonowi — po raz pierwszy w 1934 roku — pociągnięci zostali do opłacania składek ubezpieczeniowych w wysokości, przewidzianej odpowiednimi ustawami.

Oświata i kultura.

Trosce władz miejskich powierzone są warunki lokalowe szkół powszechnych. Zarówno z uwagi na rosnącą stale frekwencję dziatwy w szkołach powszechnych (obecnie szkoły te liczą 74.008 uczniów

i uczenie), jak i ze względu na fakt, że dobre warunki lokalowe w szkole wynagradzają w pewnej mierze owe najczęściej fatalne warunki mieszkaniowe, jakie dziecko ma w domu, zarząd miejski dąży do osiągnięcia poprawy stanu lokali szkolnych. Pod tym względem są do zanotowania w okresie sprawozdawczym wcale znaczne postępy. Zwolniono, mianowicie, szereg pomieszczeń nieodpowiednich, wynajmując zamiast nich lokale, zapewniające lepsze warunki higieniczne. Pozatem oddano do użytku szkół wydzierżawiony przez miasto nowy budynek szkolny przy ul. Sędziowskiej 8/10 oraz wykończony przez miasto gmach szkolny przy ul. Rokicińskiej 41. Zauważyć warto, że obecnie 36.685 dzieci, czyli nieomal połowa ogólnej liczby, uczęszcza do szkół, mieszczących się w miejskich gmachach szkolnych lub w budynkach, wyłącznie dla użytku szkół przeznaczonych.

Zwiększyła się liczba przedszkoli miejskich przez uruchomienie 13-go przedszkola, które otwarte zostało we wrześniu 1934 r. w gmachu szkolnym przy ul. Rokicińskiej 41. Przy przedszkolu tem otwarto t. zw. dzieciniec, czyli oddział dla dzieci najmłodszych (począwszy od 3 roku życia). Jest to pierwsza próba roztoczenia przez miasto racjonalnej opieki nad najmłodszym pokoleniem. Aby unaocznić wyniki 10-letniej pracy przedszkoli miejskich, zorganizowano w lecie 1934 roku wystawę prac dziatwy przedszkoli miejskich i przez miasto subsydjowanych. Wystawę zwiedziło kilka tysięcy osób ze sfer rodzicielskich, spośród nauczycielstwa i wychowawczyń.

Wynajęto nowy, odpowiedniejszy lokal dla Muzeum Etnograficznego (Piotrkowska 104). Zakupiono szereg nowych eksponatów, m. in. odzież ludową z powiatu opoczyńskiego i brzezińskiego, zbiór huculski oraz kolekcję mongolską, znajdującą się poprzednio w muzeum w charakterze depozytu. Korzystając z subwencji państwowej, muzeum uruchomiło ekspedycję wykopaliskową w Gledzianówku (powiat łęczycki). Przedmiotem prac ekspedycji jest cmentarzysko z okresu rzymskiego, zasobne w okazałe zabytki.

Lokal Muzeum Historji i Sztuki powiększono o dwie salki. Zbiory dzięki poczynionym zakupom uległy dalszemu wzbogaceniu. Podobnie powiększono zbiory Muzeum Przyrodniczo-Pedagogicznego.

Zdrowotność publiczna.

Świadczenia, udzielane przez Wydział Zdrowotności Publicznej, uległy w roku 1934 znacznemu zwiększeniu. Im bardziej przedłuża się kryzys, im więcej osób traci prawo do świadczeń ze strony instytucyj ubezpieczeniowych, tem więcej obowiązków spada na barki

miejskich władz zdrowia. Sprawozdania Wydziału Zdrowotności Publicznej ujawniają pokaźny wzrost udzielanej przez miasto pomocy szpitalnej i ambulatoryjnej, zwiększenie się ilości wydawanych bezpłatnie lekarstw, wzrost czynności Miejskiego Pogotowia Ratunkowego, zwiększenie się liczby porad, udzielanych przez Stację opieki nad umysłowo chorymi, a w parze z tem wzrost wydatków, na opiekę nad temiż chorymi. Chorzy ubodzy, leczący się w szpitalach miejskich, zwalniani są od opłat za leczenie. W ciągu pierwszych 10 miesięcy 1934 roku umorzono należności z tego tytułu na sumę ogólną, przekraczającą 1.000.000 złotych.

Szerząca się wśród ludności nędza rodzi niebezpieczeństwo wzrostu nasilenia chorób epidemicznych. Aby temu zapobiec, Wydział Zdrowotności Publicznej rozwinął intensywną akcję profilaktyczną. Szczególnie wiele wysiłków poświęcono walce z dudem brzuszny i z błonicą (dyfterytem). Zwrócono pozatem baczną uwagę na stan sanitarny posesyj oraz sklepów z artykułami spożywczymi.

Na specjalną wzmiankę zasługuje fakt powołania do życia dwóch t. zw. ośrodków zdrowia (przy ul. Dworskiej Nr. 10 i przy ul. Sosnowej Nr. 52). Wspomniane ośrodki centralizują służbę zdrowia w danej dzielnicy, co ma m. in. tę praktyczną doniosłość, iż ludność wie, gdzie ma szukać pomocy w sprawach, związanych ze zdrowiem i higieną.

Opieka społeczna.

Podobnie wzmogły się zadania miasta na polu opieki społecznej. Zwiększyła się w szczególności liczba osób, pobierających zapomogi pieniężne, liczba starców i kalek, będących na utrzymaniu gminy miejskiej, liczba niezarabiających matek, obarczonych drobnymi dziećmi, liczba rodzin, którym udzielane są zapomogi żywnościowe, liczba sierot i półsierot, któremi miasto się opiekuje.

Kontynuując rozpoczętą w 1933 roku akcję oszczędnościową, Wydział Opieki Społecznej dokonał reorganizacji Miejskiego Domu Pracy Dobrowolnej. Reorganizacja dała w wyniku redukcję personelu oraz zmniejszenie o kilkanaście tysięcy dopłaty miasta na utrzymanie wspomnianej placówki. Dzięki rewizji norm żywnościowych, odzieżowych, opałowych i świetlnych uzyskano w podległych Wydziałowi Opieki Społecznej instytucjach znaczne oszczędności. Dzięki tym oszczędnościom wydział, nie powiększając swego budżetu, mógł wywiązać się ze swego zwiększonego w stosunku do roku ubiegłego zakresu swych obowiązków. Jest to zresztą jeden z przykładów realizacji postulatu, wysuniętego przez komisaryczny zarząd miejski pod adresem kierowników poszczególnych agend miejskich, postulatu,

wyrażającego się w tem, że oszczędności winny być przeprowadzane nie kosztem świadczeń na rzecz ludności, lecz kosztem wydatków administracyjnych, które muszą ulec zmniejszeniu.

Budownictwo.

Sprawa bruków należy niewątpliwie do największych bolączek naszego miasta. Jeżeli na wstępie była mowa o zaniedbaniu Łodzi, stanowiącem następstwo długotrwałych rządów obcych, którym objętne były potrzeby miasta, to w całej rozciągłości odnosi się to do sprawy zabrukowania ulic. Kiedy łodzianie obejmowali sprawy miejskie we własny zarząd, sprawa bruków przedstawiała się nadwyras oplakanie. Dość wskazać, że ulice naszego miasta były w polowie niezabrukowane, a i te ulice, które posiadały bruki, przedstawiały przeważnie obraz ze wszech miar pożałowania godny. W ciągu 16 lat własnego gospodarowania Łódź potrafiła wiele uczynić dla poprawy stanu swych ulic, niemniej jednak uznać trzeba, że sprawa bruków w naszym mieście jest w dalszym ciągu sprawą otwartą i że w programie przyszłych prac naszego samorządu sprawa ta powinna znaleźć należne jej miejsce. Gdy uporamy się szczęśliwie ze sprawą wodociągów i kanalizacji, a pod tym względem jesteśmy na dobrej drodze, naczelnem zagadnieniem gospodarki miejskiej w Łodzi powinna i musi stać się sprawa bruków.

W okresie sprawozdawczym zabrukowano częściowo ulicę Biegańskiego i Długosza, całkowicie zaś ulice Korzeniowskiego, Elizy Orzeszkowej, Radomską, Letnią, Oblęgarską i Przyszkole, przyczem na trzech ostanio wymienionych ulicach ułożono chodniki. Przebudowano szereg ulic i placów, m. in. zaś plac zajazdowy przed Dworcem Kaliskim. Wykonano wreszcie konserwację 175.808 mtr. kw. istniejących jezdni z dodaniem 25 procent kamienia nowego, a w związku z konserwacją ułożono 5.522 mtr. kw. chodnika i ustawiono 7.526 m. b. krawężników.

Poza granicami miasta prowadzono w dalszym ciągu roboty przy budowie drogi Łódź—Łagiewniki oraz przy budowie dróg w osiedlach Miasto-Las Łagiewniki i Marysin III. Większość robót brukarskich w mieście i poza miastem wykonano sposobem gospodarczym. Kostkę betonowo-wapienną miasto produkuje we własnej betoniarni w Łagiewnikach, płyty zaś betonowe i krawężniki we własnej betoniarni w Augustowie.

W celu podniesienia wydajności pracy i obniżenia kosztów budowy dróg zapoczątkowano racjonalizację metod pracy przez stopniowe wprowadzanie akordów. Akcja ta dała wyniki dodatnie.

Kontynuowano prace z dziedziny regulacji miasta i pomiarów.

Plantacje miejskie.

Na czoło prac miasta z zakresu plantacji miejskich wysuwa się budowa Parku Ludowego. Zgodnie z programem robót, ukończono w roku 1934 budowę dwóch bieżni na stadionie sportowym: na boisku reprezentacyjnym o długości 500 m. i na boisku ćwiczebnym o długości 400 m., łącznie na przestrzeni 6.448 m. kw. Przeprowadzono pozatem roboty ziemne i niwelacyjne na przestrzeni ok. 9 ha, posadzono na tym terenie ok. 600 drzew i ok. 2.000 krzewów. Zniwelowano też część Alei Unji, przylegającej do terenu parku, odkładając zadrzewienie jej do wiosny 1935 roku.

W okresie sprawozdawczym ukończone zostały roboty, związane z budową skwerów przydworcowych i ogrodu miejskiego na terenach Z.U.P.U. przy ul. Sanockiej i Żółkiewskiego (na ogólnej przestrzeni ok. 6 ha). Mieszkańcy Łodzi przyjęli ze szczególnym zadowoleniem te przejawy „europeizacji“ rodzinnego miasta.

Odnotujmy również postępy w dziedzinie zadrzewienia ulic, placów i terenów miejskich. W sezonie wiosennym i jesiennym dosadzono na ulicach i placach miejskich 1.554 drzew, pozatem zadrzewiono 12 nowouregulowanych ulic, sadząc na nich 1.605 drzew (jesionów, klonów, lip i topoli). Obecny stan zadrzewienia 115 ulic w mieście wyraża się liczbą 24.797 drzew, co oznacza istnienie 1 drzewa na 24 mieszkańców. Zauważmy, że norma minimalna wynosi według opinii fachowców 1 drzewo na 10 mieszkańców. Poza granicami miasta została zadrzewiona na długości 1,5 klm. nowowyprowadzona droga do Łagiewnik, gdzie posadzono 600 lip, rozmieszczonych w trzech rzędach.

Wykonano szereg prac inwestycyjnych w parkach miejskich. M. in. w parku im. Poniatowskiego na miejscu dawnego warzywnika założono ogródek t. zw. „bylinowy“, w którym posadzono ok. 200 gatunków i odmian roślin kwiatowych, zimotrwałych, zaopatrzonych w nazwy dla celów dydaktycznych.

Przedsiębiorstwa miejskie.

W okresie sprawozdawczym uległa rozszerzeniu sieć tramwajowa w mieście. Przedłużono, mianowicie, tory tramwajowe na ul. Narutowicza od Tramwajowej do Zagajnikowej, przez co ułatwiono komunikację ze szpitalem im. Prez. Mościckiego oraz z nową dzielnicą willową, jaka ku ozdobie naszego miasta powstaje na wschód od ulicy Zagajnikowej. Pozatem ułożono tory na ul. Łagiewnickiej od Bałuckiego Rynku do ul. D-ra Biegańskiego.

Oświetlono 58 ulic na krańcach miasta, w tem 54 ulice lampami elektrycznymi (ok. 500 lamp) i 4 ulice lampami gazowymi (16 lamp). W śródmieściu, w dzielnicy VI, oświetlenie gazowe zastąpiono elektrycznym, przyczem ustawiono 101 lamp 500-watowych.

W roku 1934 Oddział Tragowiskowy zorganizował oczyszczanie targowisk we własnym zakresie, co da oszczędności w kwocie ok. 10.000 złotych rocznie.

Gospodarka świetlna.

W dążeniu do osiągnięcia racjonalnych oszczędności zarząd miejski zwrócił uwagę na stan gospodarki świetlnej w urzędach i instytucjach miejskich. Już wstępne badania ujawniły, że istniejący stan rzeczy wiele pozostawia do życzenia i że gospodarka świetlna w biurach miejskich wymaga gruntownej rewizji i reorganizacji. Dla przeprowadzenia tych spraw decyzją komisarycznego zarządu miejskiego powołana została specjalna agenda, mianowicie referat gospodarki świetlnej, który organizacyjnie włączony został do Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich. Referat przeprowadza kontrole we wszystkich biurach i instytucjach zarządu miejskiego, dostosowuje istniejące instalacje do wymagań nowoczesnej techniki świetlnej. W skontrolowanych dotychczas biurach redukcja zainstalowanej mocy wynosi przeciętnie 50 do 60 procent. Dla przykładu warto przytoczyć, że w gmachu miejskim przy Placu Wolności moc zainstalowania uległa zmniejszeniu z 14.862 watów do 6.731. Efekt tych zmian jest znaczny. Tak więc we wspomnianym gmachu przy Placu Wolności spożycie energii elektrycznej wynosiło w październiku 1933 roku 755 kWh, natomiast w październiku 1934 roku już tylko 222 kWh. Spadek spożycia wynosi 70,8 procet. Zauważmy, że redukcja zainstalowanej mocy lamp przeprowadzana jest celowo, czego najlepszym dowodem jest fakt, że w licznych przypadkach osiągnięto powiększenie jasności na powierzchni pracy.

Inne problemy administracyjne.

Jest niezłomnem dążeniem zarządu miejskiego, aby podobnie jak w dziedzinie gospodarki świetlnej osiągnąć racjonalne i zdrowe oszczędności we wszystkich innych gałęziach gospodarki miejskiej. Przytoczymy kilka, luźno zebranych przykładów, ilustrujących prowadzone w tym kierunku prace.

Zwrócono m. in. uwagę na stan gospodarki w Garażu Miejskim. Już w pierwszych miesiącach komisarycznego zarządu miejskiego

poddano gospodarkę Garażu Miejskiego gruntownej rewizji i naskutek stwierdzonych w tej gospodarce uchybień wyciągnięto w stosunku do winnych konsekwencje natury służbowej. Dalszym etapem pracy była reorganizacja omawianej instytucji pod kątem administracyjnym i technicznym. Dzisiaj możemy mówić już o wynikach dokonanej reorganizacji. A więc przykład: podczas gdy w miesiącach letnich 1953 roku sprawozdania Garażu Miejskiego wykazywały zużycie benzyny w ilości 17.212 litrów, w tym samym okresie 1954 r. zużycie benzyny wynosiło 12.010 litrów, a więc o 5.202 litry mniej. Wynik jest tembardziej znamienny, że w roku bieżącym garaż samochodowy jest powiększony o dwie nowonabyte autopolewaczki.

Zakupy wszelkich materiałów uskuteczniane są obecnie wyłącznie drogą przetargu. Artykuły, nabywane przez zarząd miejski, zostały w granicach możliwości znormalizowane. Dokonano tego w pierwszym rzędzie w odniesieniu do papieru na wydawnictwa i druki dla urzędów miejskich, przyczem za podstawę wzięto normy urzędowe, ustalone przez Polski Komitet Normalizacyjny, a zatwierdzonej przez Radę Ministrów. Skolei dokonano standaryzacji materiałów piśmiennych i artykułów biurowych będących w użyciu w biurach miejskich. W toku jest akcja, zmierzająca do ujednostajnienia wyrobów włókienniczych, zakupywanych dla instytucyj miejskich.

Prowadzona jest systematyczna akcja w kierunku obniżenia wygórowanych czynszów za zajmowane na potrzeby biur i instytucje miejskie lokale. W okresie sprawozdawczym poddano rewizji szereg kontraktów, a w konsekwencji uzyskano w 14 przypadkach obniżkę komornego, która w wyniku ogólnym daje oszczędność w kwocie 17.845 zł. rocznie.

Była tutaj mowa o efektach panujących obecnie w zarządzie miejskim dążności do oszczędności. Nie da się zaprzeczyć, że wchodzi w grę efekty poważne. Jest przytem rzeczą godną podkreślenia, że obok efektów widocznych, dających się uchwycić cyfrowo, istnieją efekty niewidoczne, a jednak z punktu widzenia interesów miasta nader istotne. Weźmy np. sprawę wykonywanych przez miasto robót sezonowych. Ocena fachowa tych robót wykazała, iż stoją one obecnie pod względem jakości oraz wydajności pracy wyżej, aniżeli w latach poprzednich. Jeśli chodzi znowu o świadczenia opiekuńcze lub zdrowotne, to pomimo, że kredyty na te cele nie uległy zwiększeniu, ilość świadczeń — jak już o tem wyżej wspominaliśmy — została powiększona. I tutaj więc mamy do czynienia z efektem oszczędności, niezawsze może widocznym, nie mniej jednak zupełnie realnym.

Sprawy podatkowe.

W okresie sprawozdawczym zakończone zostały ostatecznie prace likwidacyjne b. Wydziału Podatkowego, dotyczące zamknięcia ksiąg bierczych podatku od lokali i przekazania ich urzędowi skarbowemu. Księgi biercze podatku od lokali za lata 1925—1933 zostały zamknięte według stanu na dzień 1 kwietnia 1933 roku. Dla urzędów skarbowych sporządzono 133 księgi zaległości, zawierające 167.697 pozycji poszczególnych płatników.

Licząc się z warunkami materialnymi płatników, zarząd miejski zastosował w okresie sprawozdawczym szereg ulg w podatkach komunalnych. Omówimy je pokrótce.

Wprowadzono znaczne ulgi w podatku od szyldów i reklam. Zwolniono, mianowicie, od podatku reklamy filmów, wyświetlanych w kino-teatrach. Bardzo znacznie został obniżony podatek od szafek reklamowych zakładów fotograficznych. W stosunku do reklam masowych ustalony został względnie niski podatek ryczałtowy. Pewne bonifikaty wprowadzono do podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk. W podatku hotelowym wprowadzono niższą zasadniczą stawkę podatkową z 25 procent na 20 procent, a niezależnie od tego zastosowano daleko idące zniżki (do 5 procent) przy dłuższym pobycie gości hotelowych.

Ewidencja ludności.

Prace z zakresu ewidencji ludności doznały w ostatnich czasach wydatnego usprawnienia. Dowody osobiste wydawane są obecnie po upływie 2—4 dni po złożeniu podania, gdy w roku 1933 termin ten wynosił 7—14 dni. Przyspieszono również wydawanie poświadczeń zamieszkania. Załatwienie odnośnego podania trwa obecnie 3 dni, gdy dawniej trwało tydzień. Postępy te osiągnięto pomimo znacznego wzrostu liczby wspomnianych zgłoszeń.

Gazownia Miejska.

Z początkiem 1934 roku uruchomiona została w gazowni miejskiej nowa piecownia pionowo-komorowa, obliczona na wytwórczość dobową w ilości 30.000 m. sześć. gazu. Dzięki tej inwestycji uzyskano znaczne oszczędności na obsłudze (zmniejszono personel o 44 osoby) i na koksie podpałowym. Redukcja kosztów własnych umożliwiła obniżkę taryfy za gaz. Z dniem 1 kwietnia 1934 roku wprowadzono tę obniżkę w granicach od 12,5 procent do 20 procent. Dzięki tej niższej konsumencji gazu zaoszczędzą rocznie około 200.000 złotych.

W ciągu roku 1934 (do dnia 20 listopada) ułożono nowych rurociągów ulicznych ogółem 7.230 mtr. bież., wymieniono na grubsze przewody 6.280 mtr. bież., zrewidowano 2.590 mtr. bież.

Budowa kanalizacji i wodociągów.

W wydanem przed wojną dziele p. t. „Gospodarka naszych wielkich miast“, prof. E. Strasburger określił ówczesny stan urządzeń miejskich w Łodzi mianem „rany wiecznie krwawiącej“. Określenie powyższe było w zupełności usprawiedliwione licznymi zaniechaniami na polu inwestycyj komunalnych, nadewszystko zaś brakiem kanalizacji i wodociągów. Nieskanalizowana Łódź była unikatem pośród miast europejskich, a cuchnące rynsztoki przypominały na każdym kroku o trapiącej nas bolączce.

Dwie daty i dwa fakty zapisane będą w historii rozwoju urządzeń miejskich w Łodzi złotymi zgłoskami. W 1925 roku Łódź zapoczątkowała budowę kanalizacji, w 1934 roku — budowę wodociągów. Z obydwojema temi przedsięwzięciami związane jest nierozzerwalnie nazwisko inż. Wacława Wojewódzkiego, który jako wiceprezydent miasta dał przed dziewięć laty impuls do podjęcia w Łodzi robót kanalizacyjnych, ostanio zaś — tym razem komisaryczny sternik nawy miejskiej — zapoczątkował budowę urządzeń wodociągowych.

W okresie sprawozdawczym, obejmującym 11 miesięcy (styczeń — listopad) 1934 roku, roboty kanalizacyjne posunęły się naprzód jak następuje: wybudowano 4.518,26 mtr. bież. kanałów murowanych oraz 2.254,95 mtr. bież. kanałów kamionkowych, wybudowano 56 nowych wpustów deszczowych, przebudowano 6 (w związku ze zmianą jezdni). W tym samym czasie przyłączono do nowej sieci kanalizacyjnej 215 świeżo skanalizowanych posesyj, przez co liczba nieruchomości, przyłączonych do nowej sieci, wzrosła do 879. Łącznie z posesjami, przyłączonemi do starej sieci kanałów, stan połączeń domowych na dzień 1 grudnia 1934 roku wyrażał się liczbą 1.148 nieruchomości.

Budowa wodociągów oparta jest na planie W. H. Lindley'a, do którego wprowadzono pewne modyfikacje. Do zaczerpu wody posłużą głębokie studnie, których wydajność obliczona jest na 40 do 50 tysięcy mtr. sześć. wody na dobę. Z chwilą, gdy zapotrzebowanie na wodę w Łodzi osiągnie tę normę (nastąpi to za lat 25—30), zajdzie konieczność budowy linii tłocznej, służącej do zaczerpu wody z Pilicy. Narazie wykonana będzie I-sza serja robót, mająca na celu zaopatrzenie w wodę śródmieścia. Koszty robót, wchodzących w zakres tej serji, wyniosą ok. 20.000.000 zł. W okresie sprawozdawczym wybudowano

3.657,38 mtr. bież. rurowciągów ulicznych (ul. Żeromskiego, Legionów, Narutowicza i 11 Listopada), podjęto roboty, związane z budową zbiornika na Budach Stokowskich, oraz rozpoczęto budowę 2 studzien artezyjskich, mających po 700 mtr. głębokości (w dolinie rzeki Olchówki obok wsi Chojny i wsi Górki Stare). Firma M. Łempicki, której z przetargu powierzono roboty wiertnicze, zobowiązała się ukończyć budowę obu studzien w lipcu 1935 roku. 306AW.

Przy budowie kanalizacji i wodociągów było zatrudnionych w pełnym sezonie 1.985 robotników, z czego opłacono: z funduszków własnych — 81, z pożyczki, zaciągniętej w Funduszu Pracy — 1.110, z dotacji Funduszu Pracy — 792.

* * *

Jak wynika z dokonanego wyżej przeglądu, rok 1934 upłynął w zarządzie miejskim pod znakiem intensywnej pracy, której przyświecała troska o należyte zaspokojenie potrzeb ludności i pomnożenie dorobku gospodarczego gminy. Zrównoważony budżet, uporządkowanie spraw finansowych, zmniejszenie personelu, ograniczenie wydatków administracyjnych, celowe oszczędności we wszystkich dziedzinach gospodarki miejskiej, kapitalne inwestycje, oparte na zdrowych finansowo i społecznie podstawach, wreszcie wzrost świadczeń gminy na rzecz wyniszczonych przez długotrwały kryzys mieszkańców miasta — oto najważniejsze przejawy, charakteryzujące stan gospodarki miejskiej w Łodzi w rozpatrywanym okresie.

Każdy nieuprzedzony obserwator przyznać musi, że w okresie półtorarocznym rządów komisarycznych gospodarka miejska w Łodzi świeciła przykładem rządności i gospodarności. Oby te cnoty utrwaliły swój byt na ratuszu łódzkim!

ZATWIERDZENIE WYBORÓW PREZYDENTA MIASTA.

Wybory prezydenta miasta podlegają zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych. Zatwierdzenie może być definitywne albo tylko prowizoryczne na przeciąg jednorocznego okresu próbnego, po upływie którego nastąpić musi aprobata ostateczna. W okresie trwającego prowizorium odmowa nastąpić może każdej chwili, choćby okres próbny jeszcze nie upłynął.

Póki Ministerstwo nie powzięło decyzji pozytywnej, wybrany jest tylko kandydatem bez mandatu, pozbawionym możliwości spełniania jakichkolwiek czynności, związanych ze stanowiskiem, na które go rada miejska desygnowała. Jest wprawdzie „osobą“ zainteresowaną w wyniku wyborów w rozumieniu art. 9 Rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym, ale nie jest „stroną“ w znaczeniu cytowanego artykułu, albowiem wyrażenie uprzedniej zgody na wystawienie swej kandydatury nie jest „uczestnictwem“ w „sprawie“, t. j. w samym akcie wyborczym, będącym przedmiotem rozważań władzy nadzorczej, choć zresztą ta forma współdziałania (zezwozenie na wybór własnej osoby) jest oparta na prawnie chronionym interesie: dopuszczenia do wykonania biernego prawa wyborczego. Wybrany na prezydenta miasta uprawniony jest do cofnięcia kandydatury po zapadłej uchwale rady miejskiej, a przed zatwierdzeniem, skoro nawet w stadium późniejszym, mianowicie po zatwierdzeniu, nie jest pozbawiony możliwości złożenia już prawomocnie uzyskanego mandatu bez narażenia się na konsekwencje prawne (poza wyjątkiem, dotyczącym ponownie wybranych na następną kadencję wg. art. 53 (8) ustawy samorządowej). Rezygnacja taka, jako oświadczenie woli publiczno-prawne, jest już nieodwołalna, skutkuje ona więc nieważność wyborów skutkiem ich bezprzedmiotowości.

Zatwierdzenie wyborów jest aktem administracyjnym jednostronnym, a więc nie wymagającym przyjęcia. Wobec tego, że dotyczy kwestji formowania organu ustrojowego miasta, a pośrednio tylko indywidualnej sfery prawnej kandydata, zaczyna działać od chwili publikacji urzędowej względnie zakomunikowania decyzji w drodze oficjalnej czynnikom kompetentnym, a więc temu organowi, który spra-

wuje do tej chwili rządu w mieście. Od tego momentu zatem począwszy, choćby się ten moment nie zbiegał chronologicznie z datą doręczenia odnośnego pisma bezpośrednio zainteresowanemu, liczy się chwila uzyskania mandatu do wykonywania którego można przystąpić od razu. Pierwsza czynność dokonana w granicach kompetencji prezydenta miasta ma charakter „objęcia” mandatu; formalny akt objęcia nie warunkuje ważności nabycia mandatu.

Zatwierdzenie wyborów prezydium miasta jest aktem swobodnego uznania, nieskrępowanym ani merytorycznie, ani formalnie: co do terminu powzięcia decyzji. Odnosnie miast niewydzielonych istnieje tylko obowiązek zasięgnięcia przedtem opinii kolegów samorządowych, sprawujących funkcje nadzorcze. Jednakże i to swobodne uznanie ma pewne granice, a w szczególności:

1) Co do terminu znajduje tu zastosowanie art. 68 (4) Rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym, przewidujący termin 3-miesięczny. Ani art. 1, ani art. 112—117 cyt. Rozporządzenia, określające zakres zastosowania tego Rozporządzenia, nie wykluczają rozciągnięcia działania tych przepisów na poruszone tu sprawy zatwierdzania wyborów. Przytoczony tu jednak przepis stanowi jednakże w odniesieniu do tych dyskrecyjnych decyzji *lex imperfecta*, albowiem sankcja w razie opieszałości, mianowicie prawo „strony” żądania przekazania sprawy do załatwienia „instancji wyższej” zawodzi w danym wypadku z dwóch względów: a) braku strony wogóle. Kandydat bowiem na prezydenta miasta, jak wyżej wyluszczone, nie jest „stroną” w postępowaniu, toczącym się przed władzą nadzorczą w przedmiocie zatwierdzenia wyborów. Czy posiada tę legitymację rada miejska (a tem mniej tymczasowy zarząd miasta) jest rzeczą co najmniej wątpliwą, bo sprawa zatwierdzenia wyboru prezydenta miasta nie jest „jej” sprawą jako strony w znaczeniu art. 9 cyt. Rozporządzenia, a sprawą miasta, pojętego jako korporacja samorządowa, której przedstawicielką — rada miejska wobec braku w tej mierze wyraźnych postanowień, nie jest właściwą do wystąpień w tej dziedzinie w imieniu miasta, bo wykraczałoby to poza zakres jej kompetencji; b) braku instancji hierarchicznie przełożonej dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gdyż instancją taką nie jest ani Rada Ministrów, ani Prezydent Rzeczypospolitej.

Termin więc 3-miesięczny ma znaczenie moralne, jest dyrektywą tylko, znajdującą swe usprawiedliwienie również w przepisie art. 50 (7) ustawy samorządowej, nakazującym przystąpienie do wyborów w razie rozwiązania rady miejskiej w ciągu takiego samego okresu czasu. Art. 69 (6) tejże ustawy przewiduje jednakże 6-miesięczny termin, jako

maksymalny w analogicznej sprawie. W każdym razie proces zatwierdzenia wyboru, jako czynność akcesoryjna, nie powinna trwać dłużej, jak sam proces wyborczy.

2) Co do strony merytorycznej Ministerstwo winno przestrzegać pewnych zasad, gdyż przekroczenie granic swobodnego uznania przy zatwierdzaniu wyborów byłoby co najmniej naruszeniem prawa przedmiotowego. Pozatem zaś kandydatowi nie przysługuje publiczne prawo podmiotowe żądania decyzji wogóle, a tem mniej decyzji w sensie pozytywnym, a co do rady miejskiej, to, o ile staniemy na stanowisku, że nie jest ona stroną w odniesieniu do rozważanej przez władzę nadzorczą kwestji zatwierdzenia jej uchwały w przedmiocie wyboru prezydenta miasta wówczas i ona na odmowę zatwierdzenia, jako strona pokrzywdzona w swem prawie subiektywnem publicznem z tytułu nielegalności, wyrażającej się w naruszeniu granic swobodnego uznania, przed N. T. A. skarżyć się nie może. Prócz wyluszczonej wyżej argumentów przemawia przeciwko charakterowi rady miejskiej, w omawianym wypadku jako strony, i ta okoliczność, że w przeciwieństwie do innych analogicznych wypadków (rozwiązania w myśl art. 69 (4) odwołania w razie niezatwierdzenia innych uchwał w myśl art. 65 (3) i 23 (7) ustawy samorządowej), gdzie zastrzeżone jej jest „uczestnictwo w sprawie“ w postaci środków prawnych, tutaj ustawodawca widocznie rozmyślnie pomija możliwość skargi. Wreszcie nawet w razie przysądzenia radzie miejskiej prawa skargi do N. T. A., wyłania się trudność poważna wykrycia poruszonej wyżej nielegalności z uwagi na to, że decyzja Ministerstwa, nie aprobująca kandydata, jest pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie, wobec czego, w myśl art. 75 (3) Rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem, umotywowanie jej jest zbędne, aczkolwiek oczywiście dopuszczalne.

W każdym razie Ministerstwo, mimo braku sankcji, winno kierować się przy rozstrzyganiu sprawy zatwierdzenia wyboru rozumowaniem i przesłankami, nie kolidującymi z prawem. Należać tu będą przede wszystkim momenty polityczno-administracyjne, związane z osobą kandydata, sytuacją ogólno-państwową oraz lokalnymi potrzebami miasta: m. in. więc kwalifikacje zawodowe, etyczne i polityczne. Można będzie też oprzeć się na wadliwości postępowania wyborczego, w szczególności też na ujawnionem braku biernego prawa wyborczego, o ile odnośne zarzuty nie zostały już rozstrzygnięte na skutek poprzednich protestów, a wady te mogą przy słusznem ich ujęciu wywrzeć wpływ istotny na ocenę osobistą kandydata.

KOLONJE i PÓLKOLONJE LETNIE ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI w 1934 R.

(Dokończenie)

Półkolonje letnie Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Łodzi, zorganizował w Parku 3 Maja.

Zadanie półkolonij w myśl regulaminu, zatwierdzonego przez władze wojewódzkie, polegało na:

- a) umożliwieniu dzieciom szkół powszechnych m. Łodzi poprawienia stanu zdrowotnego przez przebywanie na wolnym powietrzu, urządzenie ćwiczeń, gier fizycznych i ruchowych, oraz przez akcję dożywiania, prowadzoną na terenie półkolonij,
- b) zapewnieniu tym dzieciom prawidłowej opieki wychowawczej.

Półkolonje przeznaczone były dla dzieci ubogich rodziców, którzy nie mogli wysłać ich na kolonje, oraz dla dzieci osób bezrobotnych, otrzymujących zapomogi z Funduszu Pracy.

Korzystało w roku 1934 z półkolonij 5983 dzieci w 2 tak zwanych turnusach:

w pierwszym — od 18/VI. — 14. VII. — 2797 (1193 chłopców, 1604 dziewcząt),

w drugim — od 16. VII. — 18. VIII. — 3186 (1511 chłopców, 1675 dziewcząt),

Kwalifikowaniem dzieci zajmowali się lekarze Sekcji Higjeny Szkolnej Wydziału Oświaty i Kultury. — Dzieci otrzymały z Wydziału Opieki Społecznej za pośrednictwem kierowników szkół legitymacje, uprawniające do korzystania z półkolonij.

Organizacja pracy na półkolonjach była następująca:

Personel składał się:

w I turnusie: z 1 kierownika, 20 wychowawców (12 kobiet, 8 mężczyzn), 11 higienistek, 1 gospodyni, 1 kucharki, 23 robotników (15 kobiet, 8 mężczyzn);

w II turnusie: z 1 kierownika, 22 wychowawców (14 kobiet, 8 mężczyzn), 11 higienistek, 1 gospodyni, 1 kucharki, 23 robotników (15 kobiet, 8 mężczyzn).

Dzieci podzielone zostały na grupy, z uwzględnieniem miejsca zamieszkania, celem łatwiejszego przydzielenia do odpowiednich linii

tramwajowych. Oddzielne grupy stanowiły dzieci słabsze (na leżalnicach) i dzieci, nie korzystające z tramwaj. Wszystkich grup było 33; na boisku dla chłopców — 14, na boisku dla dziewcząt — 19. Przeciętna ilość dzieci w grupach chłopców wynosiła 105, w grupach dziewcząt — 85.

Nadzór nad każdą grupą powierzony był wychowawcy. Poza 2 higienistki spełniały czynności kierowniczek boisk i inne 2 miały stałe dyżury na boiskach dla kontrolowania porządku przy przyrzędach do zabaw, czystości naczyń, oraz uniemożliwienia wałęsania się dzieci, które pod różnymi pozorami uzyskiwały chwilowe zwolnienie z grupy. Pod ich nadzorem poszczególni chłopcy zbierali szkło, karmyki, — słowem, ich rola polegała na czuwaniu i zapobieganiu wypadkom. Dzięki temu w ciągu całego okresu trwania półkolonij nie zanotowano ani jednego cięższego przypadku.

Każdą grupę podzielono na sekcje, powierzając role sekcyjnych starszym dzieciom.

Opiekę lekarską i nadzór nad ogólną higieną oraz odżywianiem sprawowali lekarze Sekcji Higjenu Szkolnej, którzy codziennie pełnili dyżury.

Jedna z higienistek miała powierzone czynności w ambulatorjum półkolonij, celem niesienia pierwszej pomocy, inna — odprowadzała dzieci do miejskich ambulatorjów dentystycznych.

Wszystkie dzieci korzystały z kąpeli w miejskich zakładach kąpielowych, dokąd udawały się pod opieką higienistek.

Organizacja dnia, rozkład zajęć.

Rano, po przybyciu dzieci do parku, grupowano je według ustalonych gromad na jednym boisku celem odmówienia wspólnie modlitwy, poczem po komendzie „baczność“ wciągano na słup banderę i śpiewano hymn narodowy. Następnie kierownik podawał do wiadomości personelu wychowawczego i dzieci rozkład zajęć na dany dzień oraz swoje spostrzeżenia i uwagi w związku ze sprawozdaniami z dnia poprzedniego. Po odprawie dzieci grupami pod opieką wychowawców udawały się po śniadanie.

Rozkład zajęć dzieci mniej więcej przedstawiał się następująco:

godz. 8	— 8,15	— modlitwa i odprawa,
„ 8,30	— 9,15	— śniadanie, mycie naczyń.
„ 9,15	— 10,30	— gimnastyka,
„ 10,30	— 12	— pogadanki, śpiewy, leżakowanie,
„ 12	— 13	— obiad, mycie naczyń.

- godz. 15 —14,30 — cisza, wypoczynek,
 „ 14,30—15 — pogadanki, czytanie, śpiewy,
 „ 15 —15,30 — gry, zabawy,
 „ 15,30—16,30 — podwieczorek,
 „ 16,30— odmarsz do tramwaj i t. p.

Dzieci, zamieszkujące w punktach, bardziej odległych od Parku 3 Maja, były dowożone na półkolonje oraz odwożone do domu tramwajami linii Nr. 2, 7 i 8. Z tramwaj korzystało codziennie od 60—70% ogólnej ilości dzieci w zależności od frekwencji. — Największa frekwencja dojazdów była z dzielnicy Bałuckiej, najmniejsza — od strony Dworca Kaliskiego.

Podczas przejazdów tramwajami obowiązki dyżurnych pełnili wychowawcy według zgóry ustalonych rozkładów na okres tygodniowy.

Podczas pobytu na półkolonjach dzieci otrzymywały posiłki 3 razy dziennie:

śniadanie (kakao na mleku i chleb ew. bułki),

obiad (zupa mięsna — krupnik, rosół z fasolą, kartoflanka, grochówka i t. p. — w dni postne — zupy jarzynowe lub owocowe),

podwieczorek — zupa (zamiast mięsa słonina ew. masło) i chleb.

W zależności od rodzaju posiłków na 1 dziecko przypadło dziennie: mleka — $\frac{1}{4}$ litra, chleba do 300 gram., mięsa lub tłuszczów — 40 gram., cukru — 30 gram., kasz — 60 gram. lub fasoli 40 gr. lub grochu 60 gr., jarzyn lub kartofli do 100 gr., jarzyn na przyprawę do 30 gr., śmietany, mąki i t. p. na przyprawę — w miarę potrzeby.

Przybyło na wadze:	I-szy turnus		II-gi turnus	
	chłopcy	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta
do 1 klg.	406	725	607	650
do 2 klg.	57	182	229	130
powyżej 2 klg.	8	30	55	27
bez zmiany	210	219	118	246
ubyło na wadze	199	67	67	146
nie zgłosiło się do wagi	333	393	435	476

Ulewne deszcze i chłody w czasie trwania półkolonij wpłynęły na zmniejszenie frekwencji, jak również na ogólny stan zdrowia dzieci i tem się tłumaczy tak znaczna ilość dzieci, które nie stawiły się do powtórnego zważenia oraz stosunkowo niewielki przyrost wagi (w dni pogodne frekwencja przekraczała 3000, w dni deszczowe przychodziło zaledwie 500 dzieci).

Ze stałe uczęszczanie na półkolonje mogłoby dać dodatnie wyniki, świadczy fakt przyrostu wagi u 9-cioletniej dziewczynki — 4,9 klg., która bez względu na pogodę nie opuściła ani jednego dnia. — Zaznaczyć należy, że w czasie niepogody dla dzieci, które się zgłosiły, wydawano posiłki, ograniczając je do śniadań i ew. obiadów.

Wydano na prowadzenie półkolonij sumę zł. 45.248,21 gr. — z tego na utrzymanie dzieci (wyżywienie, przejazdy tramwajowe, utrzymanie czystości)	—	zł. 52.070,41
pobory personelu	—	„ 9.314,10
remont i inne	—	„ 1.863,70

Subwencja z Funduszu Pracy w gotówce — zł. 28.000.—

Dzienny koszt utrzymania jednego dziecka wyniósł 51,5 gr.

Zaznaczyć należy, że dzieci na półkolonjach rekrutowały się w większości ze sfer najbardziej ubogich, to też cała organizacja była pomyślana w ten sposób aby osiągnęły one jaknajwiększą korzyść tak pod względem zdrowotnym, jak i wychowawczym i żeby odczuły przychylne odnośnienie się do nich przez Samorząd Łódzki. — Wysłano zasadę jaknajbardziej życzliwego i serdecznego stosunku do dzieci, a więc: okazywania im jaknajwięcej serca, uwzględniania w miarę możliwości ich potrzeb i życzeń. — Po raz pierwszy w r. 1954 wprowadzono korespondencję pomiędzy dziećmi i kierownictwem, celem umożliwienia dzieciom wypowiedzenia swych życzeń i opinii oraz nawiązania bezpośredniego kontaktu z kierownictwem półkolonij. Listy mogły być podpisywane, a mogły być również wysyłane anonimowo z podaniem grupy, do której dziecko należało. Dzieci zaopatrzone w papier i ustawiono 2 skrzynki do listów. — Listy, które otrzymało kierownictwo półkolonij, można podzielić na dwie zasadnicze grupy: trzy czwarte wszystkich listów dotyczyły zwiększenia posiłków lub zmiany potraw, pozostałe dotyczyły różnych ściśle indywidualnych życzeń i skarg, lub zawierały opinie o półkolonjach, wychowawcach i t. p.

Oto kilka charakterystycznych listów:

„Panie kierowniku! Podoba mi się jedzenie, tylko śniadania zamało i podwieczorku. Grupa 19. (—) B. K.“

„Proszę Pana Kierownika, chciałabym poprosić o trochę więcej jedzenia i o dwa kawałki chleba. Moja mamusia nie pracuje i tatuś też nie pracuje i nie mamy wyjścia. — C. Z. gromada 28“.

„Szanowny Panie Kierowniku! Ponieważ jestem bardzo biedny i nie mam ojca, to prosiłbym Pana, aby mi Pan pozwolił brać po 2 poreje, ponieważ nigdy nie mogę się najeść. — M. T. grupa 18“.

„Do Pana Kierownika! Proszę Pana Kierownika, żeby dzieci na tramwajach się nie tłoczyły i żeby powoli wchodziły. Dzieci po śniadaniu żeby zbierały szkło, bo szkło rani nogi. Dziękujemy Panu Kierownikowi za dobre odżywienie, wszystkiego mamy pod dostatkiem. (—) K. C. grupa I“.

„Szanowny Panie Kierowniku! Już od dłuższego czasu jestem na półkolonji, a nie raczyłam nawet napisać, jak ja tu się czuję. Jeśli mam być szczerą, to naprawdę jest mi bardzo dobrze, nawet lepiej niż sobie wyobrażałam. Od samego rana opalamy się, biegamy, wogóle tyle wesołych hec się wyprawia, że trudno opisać. Do tego naszego rajtu to tylko nam brak wody, wody i jeszcze raz wody i tem samem łódek. (—) H. T. 12 grupa“.

„Kochany Kierowniku! Na półkolonji jest mi bardzo dobrze, tu chociaż użyję powietrza i cała grupa 28 powiedziała, żeby Pan Kierownik żył 1000 lat. Niech żyje, niech żyje, nie żyje Pan Kierownik! (—) F. S. grupa 28“.

Niektórym listom starano się nadać literacką formę, a nawet uciekano się do rymów:

*„Na ustach uśmiech, a w oczach skry,
Radością każde serce drży,
I w sercu dziatwoy życie wre,
Oj, nie masz to jak półkolonje!*

*Chociaż w butach dziury,
Na ubraniach łaty,
Lecz na półkolonjach
Wszystkie dzieci chwały
Oj dana, dana!...“*

Sprawę zwiększania racji posiłków załatwiono w ten sposób, że starsze i głodne dzieci otrzymywały na śniadanie i obiad większe porcje chleba, kakao, bądź też zupy.

Badania środowiska oraz indywidualne dzieci wykazało, że większość z nich żyje w okropnych warunkach materialnych i moralnych. Mimo tak okropnych warunków, a może wskutek nich, dzieci są przebiegłe, przenikliwe, chytne, bezwzględne, gdy chodzi o pożywienie. Poza tem są to dzieci dobre, jak wykazały ich listy i postępowanie, podatne na wychowanie i dość uspołecznione, umiejące przystosować się do nowych warunków.

Zakończenie półkolonij odbyło się w dniu 18 sierpnia 1934 roku, w obecności Komisarza Rządowego m. Łodzi p. inż. Wacława Wojewódzkiego, przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego i innych. Każde dziecko zostało na zakończenie uroczystości obdarowane doniczką kwiatów, celem wzbudzenia w dzieciach zainteresowania i uczuć dla świata roślinnego.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA, ROZPORZĄDZEŃ I WYJAŚNIEŃ WŁADZ

CZASOWE ZMNIEJSZENIE LICZBY DNI PRACY, UWAŻANYCH ZA TYDZIEŃ PODLEGANIA OBOWIĄZKOWI ZABEZPIECZENIA NA WYPADEK BEZROBOCIA

W Nr. 106 „Dz. U. Rz. P.“ pod poz. 945 ukazało się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 listopada 1934 roku w sprawie czasowego zmniejszenia liczby dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia w odniesieniu do niektórych kategorii robotników sezonowych.

Rozporządzenie to zmniejsza do 4-ch liczbę dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia w okresie 12 miesięcy przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłku w odniesieniu do bezrobotnych robotników sezonowych wszystkich kategorii, za których wkładka wynosi 4^{0/0}, jeżeli zajdą następujące okoliczności: 1) o ile robotnik zgłosi swe prawo do 31 marca 1935 r. lub 2) o ile robotnicy sezonowi, którzy swego czasu zgłosili swe prawa, lecz zasiłków nie uzyskali z powodu braku warunku, przewidzianego w art. 2 ust. (1) i (2) ustawy z dnia 18 lipca 1924 r., dokonają nowego zgłoszenia na podstawie cytowanego wyżej rozporządzenia.

SPROSTOWANIE BŁĘDU W ROZPORZĄDZENIU PREZYDENTA RZPLITEJ O KOMUNALNYCH KASACH OSZCZĘDNOŚCI.

W Nr. 106 „Dz. U. Rz. P.“ pod poz. 950 ukazało się obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 grudnia 1934 roku o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o komunalnych kasach oszczędności, zamieszczonym w Nr. 95 „Dz. U. Rz. P.“ pod poz. 860. W art. 44 ust. 2 tego rozporządzenia zamiast „ $\frac{3}{4}$ “ powinno być „ $\frac{3}{4}$ “.

W SPRAWIE WALKI Z EPIDEMJAMI.

W Nr. 110 „Dz. U. Rz. P.“ pod poz. 989 ukazało się rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 29 listopada 1934 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej rozporządzenia Naczelnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia

10 czerwca 1921 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, o utrzymaniu porządku w domach, na dziedzińcach i jezdniach w gminach miejskich, na niektóre miejscowości.

O KORZYSTANIU Z URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH.

W Nr. 110 „Dz. U. Rz. P.“ pod poz. 990 ukazało się rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 1 grudnia 1934 roku o korzystaniu z urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

WOJEWODA ŁÓDZKI

L. Sa. I. 14 c/23/34

ODPIS

Łódź, dn. 14 grudnia 1934 r.

Do Pana

Komisarza Rządowego

w Łodzi

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 485) zarządzam wybory członków zarządu miejskiego w Łodzi.

Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 14 grudnia 1934 r.

Dniem zebrania wyborczego jest dzień 20 grudnia 1934 r.

Zarząd miejski składa się z jednego prezydenta miasta, 2-ch wiceprezydentów oraz 8 ławników.

Wojewoda:

(—) Hauke-Nowak

PROTOKUŁ

WYBORU PRZEWODNICZĄCEGO ZEBRANIA WYBORCZEGO RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI Z DNIA 20 GRUDNIA 1934 ROKU.

Zgłoszono 2 kandydatury:

1. radny L. Grzegorzak zgłosił r. Zygmunta Podgórskiego (Obóz Narodowy),

2. radny G. Krausz zgłosił r. Adama Sznajdra (B. B. W. R.).

Obecnych radnych 71, nieobecny 1; wstrzymało się od głosowania 8 radnych. Oddano głosów 63.

Na radnego Zygmunta Podgórskiego padło	37	głosów
na radnego Adama Sznajdra	„ 4 „	
na radnego Adama Walczaka	„ 2 „	
kart białych oddano	19	
kart nieważnych oddano	1	
	<hr/>	
razem	63	głosy

Wobec tego na przewodniczącego zebrania wyborczego powołany został radny Zygmunt Podgórski.

Łódź, dnia 20 grudnia 1934 r.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) *W. Wojewódzki*

(Inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

PROTOKUŁ WYBORCZY PRZY WYBORZE PREZYDENTA

Dnia 20 grudnia 1934 r. w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ul. Pomorskiej 16 odbyły się wybory prezydenta miasta w czasie od godz. 19.15 do godz. 20.45.

Liczba obecnych radnych 71 (siedemdziesiąt jeden).

Przewodniczący zebrania wyborczego: r. Podgórski Zygmunt.

Asesorowie: r. Najder Stanisław, r. Kapczyński Wacław.

Ważnie zgłoszeni kandydaci: Rymar Stanisław, poseł na Sejm, lat 49, Kraków, Topolowa 52 (Obóz Narodowy).

Liczba oddnych głosów 53 (pięćdziesiąt trzy). Liczba unieważnionych głosów 15 (piętnaście).

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów: Rymar Stanisław otrzymał głosów 58 (trzydzieści osiem).

Wynik wyborów:

Wybrany na prezydenta miasta: Rymar Stanisław 58 głosami.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego:

(-) *Zygmunt Podgórski*

Asesorowie:

(-) *Stanisław Najder*

(-) *Wacław Kapczyński*

PROTOKUŁ WYBORCZY PRZY WYBORZE WICEPREZYDENTA

Dnia 20 grudnia 1954 r. w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ul. Pomorskiej 16 odbyły się wybory wiceprezydenta w czasie od godz. 20.45 do godz. 21.10.

Liczba obecnych radnych 71 (siedemdziesiąt jeden).

Przewodniczący zebrania wyborczego: r. Podgórski Zygmunt.

Asesorowie: r. Najder Stanisław, r. Kapczyński Wacław.

Ważnie zgłoszeni kandydaci: Kowalski Kazimierz, adwokat, lat 55, Łódź, Śródmiejska 27 (Obóz Narodowy).

Liczba oddanych głosów 45 (czterdzieści trzy). Liczba unieważnionych głosów 4 (cztery).

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów: Kowalski Kazimierz otrzymał głosów 59 (trzydzieści dziewięć).

Wynik wyborów:

Wybrany na wiceprezydenta Kowalski Kazimierz 59 głosami.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego:

(-) *Zygmunt Podgórski*

Asesorowie:

(-) *Stanisław Najder*

(-) *Wacław Kapczyński*

PROTOKUŁ WYBORCZY PRZY WYBORZE WICEPREZYDENTA

Dnia 20 grudnia 1954 r. w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ul. Pomorskiej 16 odbyły się wybory wiceprezydenta w czasie od godz. 21.10 do godz. 21.40.

Liczba obecnych radnych 72 (siedemdziesięciu dwóch).

Przewodniczący zebrania wyborczego: r. Podgórski Zygmunt.

Asesorowie: r. Najder Stanisław, r. Kapczyński Wacław.

Ważnie zgłoszeni kandydaci: Podgórski Zygmunt, nauczyciel, lat 55, Łódź, ul. Wigury 22 (Obóz Narodowy).

Liczba oddanych głosów 42 (czterdzieści dwa). Liczba unieważnionych głosów 2 (dwa).

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów: Podgórski Zygmunt otrzymał głosów 40 (czterdzieści).

Wynik wyborów:

Wybrany na wiceprezydenta Podgórski Zygmunt 40 głosami.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego:
(—) *Zygmunt Podgórski*

Asesorowie:
(—) *Stanisław Najder*
(—) *Wacław Kapczyński*

PROTOKUŁ WYBORCZY PRZY WYBORZE ŁAWNIKÓW

Dnia 20 grudnia 1954 r. w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ul. Pomorskiej 16 odbyły się wybory 8 ławników miejskich.

Liczba obecnych radnych 72 (siedemdziesięciu dwóch).

Przewodniczący zebrania wyborczego: r. Podgórski Zygmunt.

Asesorowie: r. Najder Stanisław, r. Kapczyński Wacław.

Zgłoszono 5 listy kandydatów.

- Lista Nr. 1 (Obóz Narodowy):
- 1) Grzegorzak Leon,
 - 2) Kapczyński Wacław,
 - 3) Pawlak Michał,
 - 4) Stolarek Aleksander
 - 5) Bugaj Stanisław.

Lista Nr. 2 (Zjednoczeni Żydzi): 1) Liberman Fiszel,
2) Praszkiei Gerszon.

Lista Nr. 3 (B. B. W. R.): 1) Zajączkiewicz Józef.

Liczba oddanych głosów 64 (sześćdziesiąt cztery). Liczba głosów unieważnionych 5 (trzy).

Liczba głosów ważnych, oddanych na poszczególne listy kandydatów:

Lista Nr. 1	otrzymała	58	głosów
„ Nr. 2	„	14	„
„ Nr. 3	„	9	„

Wynik wyborów:

Lista Nr. 1	otrzymała	5	mandatów
„ Nr. 2	„	2	„
„ Nr. 3	„	1	„

Na ławników zostali wybrani:

z listy Nr. 1 (Obóz Narodowy): Grzegorzak Leon, urzędnik prywatny, lat 47, zamieszkały w Łodzi, Al. Unji 18; Kapczyński Wacław, przemysłowiec, lat 44, zamieszkały w Łodzi, ul. Podrzeczna 33; Pawlak Michał, mistrz szewcki, lat 50, zamieszkały w Łodzi, ul. Przędzalniana 38; Stolarek Aleksander, kupiec, lat 40, zamieszkały w Łodzi, ul. Brzezińska 59; Bugaj Stanisław, robotnik, lat 32, zamieszkały w Łodzi, ul. Żwirki 36;

z listy Nr. 2 (Zjednoczeni Żydzi): Liberman Fiszel, przemysłowiec, lat 35, zamieszkały w Łodzi, ul. Cegielniana 11; Praszkiei Gerszon, inżynier, lat 46, zamieszkały w Łodzi, ul. Zawadzka 16-a;

z listy Nr. 3 (B. B. W. R.): Zajączkiewicz Józef, aptekarz, lat 53, zamieszkały w Łodzi, Al. 1-go Maja 73.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego:

(—) Zygmunt Podgóski

Asesorowie:

(—) Stanisław Najder

(—) Wacław Kapczyński

KRONIKA.

I. Z ŻYCIA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI.

Decyzje Komisarza Rządowego m. Łodzi. W miesiącu grudniu 1954 roku Komisarz Rządowy powziął ogółem 64 decyzyj, przyczem w zastępstwie Rady Miejskiej — 21, a w zastępstwie Magistratu — 43 decyzyj.

Dla powzięcia decyzyj zgłosił Wydział Prezydjalny 5, Wydział Finansowy 20, Wydział Oświaty i Kultury 1, Wydział Opieki Społecznej 5, Wydział Budownictwa 22, Wydział Zdrowotności Publicznej 4, Urząd Przemysłowy 1, Wydział Gospodarczy 4, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich 4 wnioski.

5 decyzje dotyczą spraw personalnych, 12 — finansowych, 15 — podatkowych, 14 — budowlanych, 4 — opłat wszelkiego rodzaju, 2 — budżetowych, 5 — przetargów, 1 — regulaminów, 5 — gruntowych, 4 — gospodarczych, 1 — organizacyjnej, 4 — różnych.

Z ważniejszych decyzyj, powziętych przez Komisarza Rządowego, należy wymienić :

1. Umorzenie kosztów leczenia ubogich chorych, wypisanych ze szpitala miejskiego w Radogoszczu na sumę zł. 45.657;

2. Zmiany budżetu Wydziału Opieki Społecznej na rok administracyjny 1954/55;

3. Zmiana taryfy opłat, pobieranych przez Komitet Rozbudowy Miasta;

4. Zmiana taryfy opłat, pobieranych przez Miejską Izbę Odkażającą;

5. Zatwierdzenie regulaminów Miejskiego Domu Starców i Kalek Chrześcijan oraz Miejskiego Domu dla chronicznie chorych;

6. Urządzenie wspólnie z Komitetem Lokalnym Funduszu Pracy w Łodzi „Gwiazdki” dla dzieci najbardziej potrzebującej ludności miasta;

7. Założenie instalacji gazowej w zabudowaniach miejskiego szpitala w Radogoszczu;

8. Wydzierżawienie Związkowi Rezerwistów — koło III w Widzewie — części terenu miejskiego na t. zw. Polesiu Widzewskim.

Życzenia Noworoczne. W Nowy Rok, dnia 1 stycznia 1955 roku, o godz. 12-ej, w gabinecie swoim, mieszczącym się w gmachu Magistratu, Plac Wolności Nr. 14, Komisarz Rządowy m. Łodzi — p. inż. Wacław Wojewódzki przyjmował życzenia noworoczne.

W imieniu zgromadzonych na tej uroczystości naczelników i kierowników poszczególnych Wydziałów i Oddziałów oraz przedsiębiorstw miejskich Zarządu Miejskiego w Łodzi życzenia noworoczne złożył p. Komisarzowi Rządowemu m. Łodzi — p. Leon Chwabiński, naczelnik Wydziału Finansowego, za które p. Komisarz inż. W. Wojewódzki w serdecznych słowach wyraził swe podziękowanie wszystkim zebrany.

Kierownicy Miejskiego Muzeum Historji i Sztuki J. i K. Bartoszewiczów i Archiwum Akt Dawnych. Z dniem 1 stycznia 1955 roku Zarząd Miejski w Łodzi zaangażował na stanowisko kierownika Miejskiego Muzeum Historji i Sztuki J. i K. Bartoszewiczów p. dr. Marjana Minicha — asystenta przy Katedrze Hi-

storji i Sztuki Nowożytnej uniwersytetu im. Króla Jana Kazimierza we Lwowie, a na stanowisko kierownika Archiwum Akt Dawnych w Łodzi — p. Ludwika Waszkiewicza.

W sprawie oświetlonych ulic Łodzi. Zarząd Miejski w Łodzi podaje do wiado-

mości, że ogólna liczba ulic Łodzi wynosi 540 klm, z tej liczby 200 klm ulic zostało oświetlone elektrycznością i zgorą 50 klm ulic gazem. Pozostało więc niecałe 90 klm nieoświetlonych ulic, które stopniowo, w miarę możliwości finansowych, będą oświetlane.

II PRZEGLĄD PRASY.

Wydawnictwo „Kurjer Łódzki” wydało na Nowy Rok specjalny dodatek, poświęcony gospodarce samorządów Województwa Łódzkiego. Materiał, zawarty w dodatku, daje wyczerpujący obraz historii i rozwoju poszczególnych samorządów na terenie całego województwa.

Miasto Łódź i jej gospodarka samorządowa znajduje obszerne omówienie w dobrze opracowanym referacie, podkreślającym wszystkie poszczególne dziedziny gospodarki samorządowej, uwypuklają-

cym specjalnie rozwój prac gospodarki samorządowej Łodzi w okresie 1955 roku.

Dodatek rozpoczyna się sentencją Wojewody Łódzkiego, p. Aleksandra Hauke-Nowaka, zawiera artykuły mec. Jana Stypułkowskiego, Komisarza Rządowego m. Łodzi — inż. Wojewódzkiego, Starosty Makowskiego, oraz opisy gospodarki samorządowej wszystkich miast i powiatów, leżących na terenie Województwa Łódzkiego. Bardzo efektywnie wypadł opis powiatów: Piotrkowskiego, Brzezińskiego, Tureckiego i Konińskiego. r.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

za czas od 1 kwietnia do 31 grudnia 1934 r.

NAZWA RACHUNKU	Bilans otwarcia na dzień 1. IV 1934 r.		Obroty od początku roku do grudnia b. r.		Obroty w miesiącu grudniu 1934 r.		Ogólne obroty od początku roku do końca grudnia b. r.	
	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.
Kasa	—	—	12,628,807.45	12,602,778.49	1,477,553.07	1,516,751.74	14,106,360.52	14,119,530.23
Wydatki budżetowe	—	—	15,043,586.53	368,635.89	1,530,896.35	19,111.03	16,574,482.88	387,746.92
Dochody budżetowe	—	—	100,736.94	15,132,382.31	18,219.09	3,570,389.72	118,956.03	18,702,772.03
Zakłady Miejskie	—	—	1,333,440.90	534,250.77	137,086.31	27,757.66	1,470,527.21	562,008.43
Instytucje kredytowe	—	—	13,274,043.10	13,288,842.71	1,767,313.42	1,766,474.12	15,041,356.52	15,055,316.83
Zobowiązania z tyt. wyk. budżetu	—	—	8,848,988.97	14,888,175.65	1,440,161.82	1,196,467.46	10,289,150.79	16,084,643.11
Sumy przechodnie	—	—	12,535,744.88	14,726,726.03	3,418,012.11	1,964,505.62	15,953,756.99	16,691,231.65
Weksle obce	—	—	501,100.—	506,340.33	47,000.—	47,000.—	548,100.—	553,340.33
Zaliczki	—	—	3,544,996.86	1,348,490.30	271,455.07	124,363.40	3,816,451.93	1,472,853.70
Dłużnicy i wierzyciele	—	—	1,814,124.74	1,732,891.12	53,428.27	53,397.97	1,867,553.01	1,786,289.09
Akcepty	—	—	814,757.68	1,183,327.47	132,928.—	97,995.—	947,685.68	1,281,322.47
Depozyty walorowe obce	—	—	1,094,114.48	60,422.78	1,606.82	660.—	1,105,721.30	61,082.78
Deponenci	—	—	60,422.78	1,094,114.48	660.—	11,606.82	61,082.78	1,105,721.30
Pożyczki krótkoterminowe	—	—	100,000.—	801,625.—	100,000.—	—	200,000.—	801,625.—
Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	798,962.01	761,342.59	76,769.82	86,100.43	875,731.83	850,443.02
Różne rachunki	—	—	6,539,922.88	404.28	—	509.18	6,539,922.88	913.46
	—	—	79,033,750.20	79,033,750.20	10,483,090.15	10,483,090.15	89,516,840.35	89,516,840.35

NEKROLOGI

Dnia 5 stycznia 1935 roku zmarł, przeżywszy lat 47

ś. † p.

MICHAŁ GWIZDKA

emeryt miejski

Cześć Jego pamięci.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

W dniu 14 stycznia 1935 roku zmarł, przeżywszy lat 50

ś. † p.

Stanisław Walawski

podpułkownik dyplomowany w stanie spoczynku
Radny miasta Łodzi.

Cześć Jego pamięci

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH

ZA MIESIĄC GRUDZIEŃ 1934 ROKU

A. ZWOLNIENIA:

niżsi funkcjonariusze:

Michoń Stanisław, robotnik Zakładu Hodowli Roślin i Szkólek, z dniem 5. XII. 1934 roku.

B. PRZENIESIENIA:

urzędnicy:

Czapkowa Karolina, kancelistka Biura Wojskowego, przeniesiona z dniem 1. XII. 1934 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Finansowego z dotychczasowym uposażeniem.

Strzelecki Bolesław, kancelista Biura Wojskowego, przeniesiony z dniem 7. XII. 1934 r. na równorzędne stanowisko do Biura Ewidencji Ludności z dotychczasowym uposażeniem.

niżsi funkcjonariusze:

Puchała Franciszek, woźny szkoły powszechnej, przeniesiony z dniem 22. XII. 1934 r. na stanowisko portjera szpitala św. Józefa z dotychczasowym uposażeniem.

Nowicki Wojciech, dozorca budynków miejskich, przeniesiony z dniem 3. XII. 1934 r. na stanowisko zamiatacza Brygady Oczyszczania Placów Miejskich z dotychczasowym uposażeniem.

C. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

niżsi funkcjonariusze:

Kujawa Stefanja, dozorczyń oddziałowa Szpitala św. Józefa z dniem 16. XII. 1934 roku.

OKÓLNIK NR. 1.

DO

WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW I BIUR
ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

PRZEDMIOT:

UDZIAŁ URZĘDNIKÓW MIEJSKICH
W POSIEDZENIACH RADY MIEJSKIEJ

Ze względu na to, iż ilość miejsc, przeznaczonych dla urzędników miejskich w sali obrad Rady Miejskiej, jest ściśle ograniczona, zmienia się ustęp 6 okólnika Nr. 29 z dnia 30 listopada 1954 roku w ten sposób, że wszyscy urzędnicy miejscy (nie wyłączając kierowników Oddziałów i Instytucyj), nieposiadający stałych miejsc w łoży urzędniczej, a pragnący brać udział w posiedzeniach Rady Miejskiej, winni starać się w Wydziale Prezydjalnym o specjalne bilety wejścia.

Łódź, dnia 10 stycznia 1955 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) W. Wojewódzki

(inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że Urząd Wojewódzki Łódzki reskryptem L. SF. I. 4/2/54 z dnia 22 grudnia 1954 r., zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego z dnia 17 grudnia 1954 r., zatwierdził decyzję Komisarza Rządowego m. Łodzi Nr. 1277 z dnia 21 listopada 1954 r. w sprawie zmiany Statutu o podatku od psów na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi w brzmieniu następującem:

Działając na podstawie art. art. 73, 44 i 45 ustawy z dnia 25 marca 1955 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 294) w zastępstwie Magistratu i Rady Miejskiej, oraz nawiązując do decyzji swej Nr. 644 z dnia 14 kwietnia 1954 roku, postanawiam — zgodnie z wnioskiem Oddziału Podatkowego Wydziału Finansowego Nr. II Og. 1551/54 z dnia 19 listopada 1954 roku, zgłoszonym na skutek Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1954 roku o poprawie gospodarki i finansów samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846):

1. poczynić w zatwierdzonym przez Radę Miejską w dniu 10 października 1929 roku, a zmienionym decyzją moją Nr. 527 z dnia 26 lutego 1954 roku Statucie o podatku od psów na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi, następujące zmiany:

a) nadać § 6 Statutu następujące brzmienie:

„§ 6.

Wymierzony podatek płatny jest w dwóch równych ratach półrocznych — w kwietniu i listopadzie.

W wypadku doręczenia nakazu płatniczego po dniu 1-go kwietnia a przed dniem 1 listopada roku podatkowego — pierwsza rata płatna jest w ciągu 30 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu. Gdy doręczenie nakazu płatni-

czego nastąpi po dniu 1 listopada roku podatkowego — całkowita należność podatkowa płatna jest w ciągu dni 50, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu.

Niewpłacenie podatku w przepisany termin pociąga za sobą ściągnięcie go w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych i kar za zwłokę według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401).

W czasie obowiązywania Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia“;

- b) zastąpić w Statucie nazwę „Magistrat“ nazwą „Zarząd Miejski“, zaś nazwę „Wydział Podatkowy“ nazwą „Oddział Podatkowy“;
- c) stwierdzić, iż zmiana terminu płatności podatku obowiązuje od roku podatkowego 1935“.

Łódź, dnia 9 stycznia 1935 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) W. Wojewódzki

(Inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości obowiązujący tekst Statutu o podatku od psów na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi.

„STATUT

o podatku od psów na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi.

Na mocy art. 20, ustęp 1 i art. 21, ustęp 5 Ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dn. 11 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884) wydaje się następujący statut o podatku od psów.

§ 1.

Przedmiotem opodatkowania są psy, znajdujące się na terenie m. Łodzi.

§ 2.

Do uiszczenia podatku obowiązani są właściciele psów.

§ 3.

Wolne od podatku są

- a) psy, należące do władz państwowych i komunalnych lub ich funkcjonariuszów, o ile złożone zostanie zaświadczenie tych władz, że psy utrzymywane są wyłącznie dla celów służbowych;
- b) szczenięta, liczące mniej, niż 8 tygodni;
- c) psy, należące do osób, przebywających w Łodzi czasowo nie dłużej niż 4 tygodnie, lub też przebywających czasowo w Łodzi dłużej niż 4 tygodnie, ale zamieszkałych stale w obrębie innego związku komunalnego, w którym podatek od psów jest wprowadzony;

- d) psy, należące do przedstawicieli państw obcych;
- e) jeden pies łańcuchowy do pilnowania gospodarstwa;
- f) psy, stanowiące przedmiot handlu w przedsiębiorstwie, zajmującym się sprzedażą psów.

U w a g a: Zarząd Miejski — Oddział Podatkowy — może zwolnić od obowiązku uiszczenia podatku osoby niezamożne, którym z powodu kalectwa lub niedołęstwa potrzebny jest pies do pomocy lub bezpieczeństwa.

§ 4.

Podatek roczny wynosi:

a) od pojedynczego psa zwykłego pokojowego	zł. 15.—
b) od każdego następnego psa zwykłego pokojowego	„ 50.—
c) od psa myśliwskiego	„ 50.—
d) od każdego następnego psa myśliwskiego	„ 80.—
e) od każdego następnego psa łańcuchowego	„ 10.—

U w a g a: Za psy łańcuchowe uważa się psy, trzymane w dzień stale na uwięzi, zaś w nocy wyłącznie na podwórzu, o ile dla tych psów w podwórzu danej nieruchomości znajduje się buda.

§ 5.

Podatek wymierza Zarząd Miejski — Oddział Podatkowy. — O dokonany wymiarze płatnik zostaje powiadomiony przez doręczenie nakazu płatniczego.

§ 6.

Wymierzony podatek płatny jest w dwóch równych ratach półrocznych — w kwietniu i listopadzie.

W wypadku doręczenia nakazu płatniczego po dniu 1 kwietnia a przed dniem 1 listopada roku podatkowego — pierwsza rata płatna jest w ciągu 50 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu. Gdy doręczenie nakazu płatniczego nastąpi po dniu 1 listopada roku podatkowego — całkowita należność podatkowa płatna jest w ciągu dni 50, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu.

Niewpłacenie podatku w przepisany terminie pociąga za sobą ściągnięcie go w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych i kar za zwłokę według, postanowień ustawy z dnia 51 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 721), zmienionej częściowo Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401).

W czasie obowiązywania Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 7.

Odwołania w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884).

§ 8.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości zł. 200.—, o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62—65 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884).

§ 9.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Zarząd Miejski.

§ 10.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze i po ogłoszeniu w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim” oraz „Dzienniku Zarządu m. Łodzi” i obowiązuje od chwili ogłoszenia. Od daty tego ogłoszenia traci moc obowiązującą statut podatku od psów na rzecz Kasy Miejskiej m. Łodzi z dnia 5 kwietnia 1925 roku”.

Statut powyższy, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 21 marca 1929 r., z poprawkami, przyjętymi na posiedzeniu tejże Rady w dniu 10 października 1929 r., zatwierdzony został reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 sierpnia 1929 r. Nr. SF. 6146/5 i ogłoszony w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim Nr. 22 z 1929 r. oraz Dzienniku Zarządu m. Łodzi Nr. 45 z 1929 r.

Zmiany Statutu, wprowadzone decyzjami Komisarza Rządowego m. Łodzi Nr. 527 z dnia 26 lutego 1954 r., Nr. 644 z dnia 14 kwietnia 1954 r. oraz Nr. 1277 z dnia 21 listopada 1954 r., zatwierdzone zostały reskryptami Urzędu Wojewódzkiego Nr. SF. I. 4/2/54 z dnia 29 marca, 5 czerwca i 22 grudnia 1954 r. i ogłoszone w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim Nr. 8 z 1954 i Nr. 2 z 1955 r. oraz w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi Nr. 5 z 1954 i Nr. 1 z 1955 r.

Łódź, dnia 9 stycznia 1955 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) W. Wojewódzki

(inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że Urząd Wojewódzki Łódzki reskryptem L. SF. I. 4/5/54 z dnia 22 grudnia 1954 r., zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego z dnia 17 grudnia 1954 r., zatwierdził decyzję Komisarza Rządowego m. Łodzi Nr. 1276 z dnia 21 listopada 1954 r. w sprawie zmiany Statutu o miejskim podatku od zbytku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi w brzmieniu następującem:

Działając na podstawie art. art. 75, 44 i 45 ustawy z dnia 25 marca 1955 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 294) w zastępstwie Magistratu i Rady Miejskiej, postanawiam — zgodnie z wnioskiem Oddziału Podatkowego Wydziału Finansowego Nr. II Og. 1550/54 z dnia 19 listopada 1954 roku, zgłoszonym na skutek rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1954 roku o poprawie gospodarki i finansów samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846):

1. poczynić w zatwierdzonym przez Radę Miejską w dniu 11 lutego 1950 roku, a zmienionym decyzją moją Nr. 550 z dnia 1 marca 1954 roku Statucie o miejskim podatku od zbytku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi (Dz. Z. M. w Łodzi Nr. 8 z 1950 r.) następujące zmiany:
 - a) nadać § 8 Statutu następujące brzmienie:

„§ 8.

Wymiaru podatku dokonywa Zarząd Miejski w Łodzi, powiadamiając o tem płatników przez doręczenie nakazu płatniczego.

Wymierzony podatek płatny jest w dwóch równych ratach półrocznych — w kwietniu i listopadzie.

W wypadku doręczenia nakazu płatniczego po dniu 1 kwietnia a przed dniem 1 listopada roku podatkowego—pierwsza rata płatna jest w ciągu 30 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu. Gdy doręczenie nakazu płatniczego nastąpi po dniu 1 listopada roku podatkowego — całkowita należność podatkowa płatna jest w ciągu dni 30, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu“;

- b) zastąpić w § 7 Statutu słowa „Wydziałowi Podatkowemu Magistratu m. Łodzi“ słowami „Oddziałowi Podatkowemu Wydziału Finansowego Zarządu Miejskiego w Łodzi“;
- c) uzupełnić § 10 słowami:
„w czasie obowiązywania Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1952 roku o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia“;
- d) stwierdzić, iż zmiana terminu płatności podatku obowiązuje od roku podatkowego 1955.

Łódź, dnia 12 stycznia 1955 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi
(—) *W. Wojewódzki*
(inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości obowiązujący tekst statutu o miejskim podatku od zbytku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi:

„STATUT

o miejskim podatku od zbytku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi.

Na podstawie art. 7 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884) wprowadza się na rzecz m. Łodzi miejski podatek od zbytku mieszkaniowego.

§ 1.

Opodatkowaniu podlegają części mieszkalne, które ze względu na swe przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważa się za zbędne.

Podatkowi temu podlegają także części mieszkalne, zajęte przez właściciela nieruchomości w domu własnym.

§ 2.

Za części mieszkalne zbędne uważać należy we wszystkich mieszkaniach pokoje, które więcej niż o jeden przekraczają liczbę osób, zamieszkujących lokal, z wyłączeniem służby domowej i jej rodziny.

Do liczby pokoiów nie zalicza się alkowy, kuchni, śpiżarki, przedpokoju, pokoju kąpielowego, werandy i specjalnych pomieszczeń (pokoiów służbowych) dla służby domowej i jej rodziny, faktycznie zajmowanych.

U w a g a: Z liczby pokoiów zbędnych wyłącza się pokoje, faktycznie zajmowane przez sublokatora, o ile liczba tych pokoiów nie przekracza liczby osób, w nich zamieszkujących.

§ 3.

Podatek opłacają osoby fizyczne, zajmujące lokal.

§ 4.

Od podatku od zbytku mieszkaniowego wolne są:

- a) części mieszkalne, przeznaczone wyłącznie do wykonywania zawodu, o ile zawód ten wykonywa się w domu,
- b) mieszkania, zajęte przez cudzoziemskich przedstawicieli państw obcych, o ile są obywatelami państwa wysyłającego,
- c) reprezentacyjne mieszkania urzędników państwowych i samorządowych,
- d) mieszkania duchowieństwa wszelkich wyznań,
- e) mieszkania dwupokojowe.

§ 5.

Podstawę wymiaru podatku stanowi roczne komorne wzgl. wartość czynszowa całego mieszkania z czerwca 1914 roku, przeliczone na złote według relacji, zamieszczonej w ustępie 4 art. 6 Ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 406).

§ 6.

Podatek od zbytku mieszkaniowego wynosi za każdy zbędny pokój 100/0 rocznego komornego wzg. wartości czynszowej całego mieszkania z czerwca 1914 roku.

Należność podatkowa od całego mieszkania w żadnym razie nie może przekroczyć 1000/0 komornego z czerwca 1914 roku.

§ 7.

Właściciele nieruchomości lub ich zastępcy tudzież właściciele lokali winni na żądanie składać Oddziałowi Podatkowemu Wydziału Finansowego Zarządu Miejskiego w Łodzi w oznaczonym czasie zeznania, udzielać odpowiedzi na określone pytania, przedkładać księgi gospodareze i inne dowody.

W wypadkach zameldowania o zmianach, powodujących niżkę wymiaru, sprostowanie nastąpi od następnego kwartału po otrzymaniu zawiadomienia o zasłej zmianie.

§ 8.

Wymiaru podatku dokonywa Zarząd Miejski w Łodzi, powiadamiając o tem płatników przez doręczenie nakazu płatniczego.

Wymierzony podatek płatny jest w dwóch równych ratach półrocznych — w kwietniu i listopadzie.

W wypadku doręczenia nakazu płatniczego po dniu 1 kwietnia a przed dniem 1 listopada roku podatkowego — pierwsza rata płatna jest w ciągu 50 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu. Gdy doręczenie nakazu płatniczego nastąpi po dniu 1 listopada roku podatkowego — całkowita należność podatkowa płatna jest w ciągu dni 50, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia nakazu.

§ 9.

Odwolanie w sprawach wymiaru podatku wnosić należy w terminie i trybie, przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884).

§ 10.

Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych, kar za zwłokę i odsetek za odroczenie, według postanowień, zawartych w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 721) oraz w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401); w czasie obowiązywania Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 11.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości zł. 345,9, o ile przekroczenie nie jest karalne według art. 62—66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 884).

§ 12.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Zarząd Miejski.

§ 15.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze i po ogłoszeniu w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim” oraz w „Dzienniku Zarządu m. Łodzi”, i obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1929 r. Od daty ostatecznie wymienionej traci moc obowiązującą statut o podatku od zbytku mieszkaniowego na rzecz m. Łodzi z dnia 26 czerwca 1928 r.”

Powyższy Statut, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 14 maja 1929 r., z przyjętymi na posiedzeniu tejże Rady w dniu 11 lutego 1930 r. zaleconymi przez władze nadzorcze poprawkami, uzyskał moc obowiązującą zgodnie z reskryptami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 6488/2 z dnia 5 września 1929 roku i Nr. 6488/4 z dnia 4 stycznia 1930 r., i ogłoszony został w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim Nr. 5 z 1930 r. i Dzienniku Zarządu m. Łodzi Nr. 8 z 1930 r.

Zmiany Statutu, wprowadzone decyzjami Komisarza Rządowego m. Łodzi Nr. 550 z dnia 1 marca 1934 r. i Nr. 1276 z dnia 21 listopada 1934 r., zatwierdzone zostały reskryptami Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego L. SF. I/4/5/34 z dnia 21 kwietnia 1934 r. i 22 grudnia 1934 r. i ogłoszone w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim Nr. 9 z 1934 r. i Nr. 2 z 1935 r. oraz w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi Nr. 6 z 1934 r. i Nr. 1 z 1935 r.

Łódź, dnia 12 stycznia 1935 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) W. Wojewódzki

(inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi na zasadzie art. 155 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 59 z 1954 r., poz. 546) wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w biurze Oddziału Podatkowego (Plac Wolności 2, pok. 1) celem odbioru nadesłanych przez 2 Urząd Skarbowy w Łodzi nakazów płatniczych na państwowy podatek dochodowy za rok 1954:

1. 5591. Stopnicki Chaim, Al. 1 Maja 41	29. 799. Rozenchwajg Szulim, 11 Listopada 50
2. 5542. Faust Eljasz, Mieleczarskiego 6	30. 1447. Herszberg Szyja, Nowomiejska Nr. 18
3. 5465. Lewkowicz Alter Chaim, Mieleczarskiego 7	31. 1152. Krymałowski Poleit, Nowomiejska 18
4. 5097. Tarmu Szmul Ber, Zawadzka Nr. 55	32. 1644. Danciger Szmul, Nowomiejska Nr. 18
5. 1005. Dymant Szyja, Al. 1 Maja 91	35. 966. Besserman Fajga, Nowomiejska Nr. 22
6. 5155. Działowski Abram, Zawadzka Nr. 17	34. 1911. Zrobkowska Anna, Leszno 1
7. 5055. Warszawska Marja, Gdańska 25	35. 598. Kac Szmul, Nowomiejska 50
8. 1775. Lipszyc Moszek, Gdańska 17	36. 2494. Fantulis Michał, Zachodnia 16
9. 2872. Behagen Łaja, Podrzeczna 29	37. 1420. Goldberg Markel, 11 Listopada Nr. 5
10. 5276. Tenenbaum Boruch, Zachodnia Nr. 21	38. 1865. Szware Józef, 11 Listopada 49
11. 1425. Gomoliński Chawa, Gdańska 12	39. 1591. Cieślicki J., 11 Listopada 74
12. 2078. Szejnwald Frajda, Gdańska 5	40. 574. Chęciński Metes, 11 Listopada Nr. 47
15. 2959. Liberman Józefa, Zawadzka 25	41. 1671. Garncarski Szmul, Zawadzka 57
14. 2067. Markiewicz Mordka Hersz, Zawadzka 55	42. 1491. Łęczycki Jakób, Zgierska 8
15. 2188. Cwajenbaum Moszek, Gdańska 10	45. 989. Bruski Abram, Drewnowska 26
16. 5102. Wajs Moszek, 11 Listopada 65	44. 1615. Bergman Rajza, Al. 1 Maja 41
17. 2051. Grynberg E., 11 Listopada 24	45. 485. Dudeleczyk Estera, Al. 1 Maja 57
18. 1854. Szrejmer Mordka, 11 Listopada Nr. 29	46. 1870. Tron Mendel, Podrzeczna 51
19. 488. Epsztajn Abram, 11 Listopada Nr. 44	47. 1526. Wicznik Icek, Nowomiejska 6
20. 1174. Mejersdorf Szlama, 11 Listopada Nr. 44	48. 1656. Cudkowicz Icek, Nowomiejska 4
21. 1269. Switaczowa Józefa, Mieleczarskiego 32	49. 1785. Mest Tauba, Nowomiejska 22
22. 2785. Witelson Icek, Nowomiejska 4	50. 1606. Ajlenberg Majer, Lipowa 5
25. 2795. Zelichowski Dawid, Podrzeczna Nr. 5	51. 1161. Lewkowicz Sara Rywka, 11 Listopada 44
24. 2180. Putajewski Ajzyk, Drewnowska Nr. 50	52. 859. Szafir Hersz, 11 Listopada 58
25. 2960. Joskowicz Szajndla, Ogrodowa 9	55. 2912. Groskopf Szlama, Nowomiejska Nr. 4
26. 1865. Szware Perla, Nowomiejska 4	54. 2055. Kaufman Berek, Lipowa 5
27. 1521. Willinger Abram Zelman, Nowomiejska 6	55. 2559. Kreczman Hersz, Ogrodowa 9
28. 807. Rubinowicz Chawa, Żeromskiego Nr. 4	56. 2252. Klaczkin Adam, 11 Listopada 112
	57. 2581. Szczercowster Nuta, 11 Listopada 59
	58. 1871. Tuski Arje, 11 Listopada 45
	59. 55. Flaks Bernard, Mieleczarskiego Nr. 24.

60. 815. Rydzyński Szlama, Nowomiejska 18
61. 700. Makowski Józef, Podrzeczna 15
62. 201. Rachalewska Marja, Gdańska 17
65. 511. Blausztajn Szyja, Podrzeczna 4
64. 748. Petrykowski Fiszel, Podrzeczna Nr. 19
65. 588. Gincburg Ida, Leszno 1
66. 2899. Dobrysz Mojsze Majer, 11 Listopada 46
67. 782. Rotentag Bela, Gdańska 8
68. 2875. Białostocki Chaskiel, 11 Listopada 28
69. 525. Cukier Berek, Gdańska 5
70. 1705. Grynbaum Fajwel, Ogrodowa 10
71. 2597. Kliger Ida, 11 Listopada 28
72. 2625. Lapidus Wolf, 11 Listopada 40
75. 2547. Chuwen Szmurje, 11 Listopada Nr. 50
74. 5067. Herszkowicz Rafał, 11 Listopada 49
75. 2629. Leder Gerszon, 11 Listopada 45
76. 2745. Szulzynger Salomon, Al. 1 Maja 75
77. 5160. Goldsztajn Szymon, Zachodnia Nr. 54
78. 2567. Herszberg Mowsze Luzer, Al. 1 Maja 47
79. 5257. Rotenberg Izrael, Mielczarskiego 10
80. 2495. Englard Złota, Cmentarna 1
81. 2908. Fiszer Nacha, Żeromskiego 1
82. 5177. Horowicz Jakób, Gdańska 15
85. 1145. Kwiatkowski Franciszek, Ogrodowa 26
84. 2652. Litwin Szaja, Mielczarskiego 24
85. Król Kazimierz, Ogrodowa 28
86. 685. Lichtensztajn Rachela, Ogrodowa 24
87. 5552. Granatsztajn Szmul, Zawadzka Nr. 15
89. 767. Przedmojska Stanisława, Mielczarskiego 25
90. 504. Berliner Adolf, 11 Listopada 42
91. 5056. Welfrajd Jochyt, Lipowa 5
92. 1697. Grochowska Pesa, 11 Listopada Nr. 58
95. 801. Rozenman Abram, Gdańska 16
94. 5481. Granek Symcha, Zawadzka 7
95. 5490. Milawska Łoba, Zawadzka 49
96. 5665. Halpern Efroim, Zawadzka 49
97. 5460. Szajnfarder Moszek, Zawadzka Nr. 25
98. 5762. Lipszyc Brajna, Nowomiejska 6
99. 5551. Granbaum Jusek, Nowomiejska Nr. 54
100. 5678. Gdańska Pola, Nowomiejska 8
101. 5561. Rozenwajg Zelman, Nowomiejska 18
102. 5781. Berkenstadt Jakób, Nowomiejska 18
105. 5657. Hochgleben Pinkus, Zawadzka Nr. 25
104. 5687. Janowski Gedalje, Drewnowska Nr. 18/20
105. 645. Kruk Abram, Jerzego 20
106. 5656. Ickowicz Symche, Podrzeczna 51

oraz wezwań 1 Urzędu Skarbowego w Łodzi: Nr. II. Zz. 529/1955 r. z dnia 20. X. 1954 r., adresowanego do Rozenberga Bruno, przy ul. Piotrkowskiej 105 w sprawie obrotu za 1955 r. Nr. IV. 65/105/54 z dnia 12. XII. 54 r., adresowanego do p. Daliga Eugenjusza, Piotrkowska 225, w sprawie odwołania przeciwko wymiarowi podatku od lokali za rok 1952.

Po upływie dwóch tygodni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia doręczenie uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 24 grudnia 1954 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi
(—) W. Wojewódzki
(inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OGŁOSZENIE.

W związku z zawiadomieniem Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 10 grudnia 1954 roku Komitet Rozbudowy Miasta podaje niniejszem do publicznej wiadomości o przydziale dla miasta Łodzi i miejscowości podmiejskich — podlegających warunkom ustawy budowlanej (Dz. U. R. P. Nr. 52 z dnia 18. VII. 1929 roku, poz. 422). — kontyngentu kredytów budowlanych na rok 1955 w następujących wysokościach:

a) na budownictwo blokowe	700.000 zł.
b) „ „ „ drobne	700.000 „ oraz
c) „ remonty domów o małych mieszkaniach	65.000 zł.

Z kontyngentu tego Bank Gospodarstwa Krajowego będzie udzielał pożyczek z Państwowego Funduszu Budowlanego z zastosowaniem przepisów rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 22. IV. 1927 roku o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 572) rozporządzenia wykonawczego z dnia 5. XI. 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 915) zmienionego rozporządzeniem z dnia 31 marca 1955 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 220) oraz noweli z dnia 15. VI. 1952 roku (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 481).

Pierwszeństwo w uzyskaniu kredytu będą mieli budujący, którzy:

- 1) w stosunku do całkowitych kosztów budowy będą potrzebowali najmniejszego kredytu,
- 2) jeżeli chodzi o budownictwo blokowe, będą budowali na terenach już przygotowanych pod zabudowę, a więc położonych w pobliżu centrum miasta i posiadających już urządzenia kanalizacyjno-wodociągowe, oświetleniowe, gazowe i komunikacyjne,
- 3) budować będą na terenach odpowiadających zamierzeniom planu regulacyjnego i programowi rozbudowy miasta.

Kredyty będą udzielane na budownictwo murowane i drewniane. Maksymalna wysokość kredytu na jeden budynek może wynosić:

dla budownictwa blokowego o kubaturze minimum 1500 m. sz. — 400/0 kosztów budowy (w zależności od kosztów budowy i w razie wybudowania go w śródmieściu),

dla drobnego budownictwa zbiorowego w Łodzi 7.000 zł. w miejscowościach podmiejskich 6.000 zł. na budynek jednomieszkaniowy,

dla drobnego budownictwa indywidualnego w Łodzi 5.000 zł. w miejscowościach podmiejskich 4.000 zł. na budynek jednomieszkaniowy z tem, że kwota kredytu przy drobnym budownictwie zbiorowym i indywidualnym musi się mieścić o granicach najwyżej 500/0 kosztów budowy.

na **remonty domów** większych o małych mieszkaniach do 750/0 kosztów remontu. Powyższe normy dla drobnego budownictwa zbiorowego i indywidualnego mogą być podwyższone o 500/0 na każde następne mieszkanie w budynku z tem, że łączna kwota kredytu w żadnym wypadku nie przekroczy 500/0 kosztów budowy. Wyjaśnięć, co należy rozumieć pod samodzielnym mieszkaniem, udziela Biuro K. R. M.

Z uwagi na koszty hipotecznego zabezpieczenia kredytu, pożyczki mniejsze od 1.000 zł. udzielane nie będą. Pożyczki na budownictwo blokowe, drobne i remonty będą zabezpieczone na pierwszym miejscu hipotecznym, przyczem przy remontach, w wyjątkowych wypadkach pożyczki mogą być zabezpieczone na dalszych miejscach, o ile kredyt Banku Gospodarstwa Krajowego łącznie z poprzedzającymi go długami, będzie się mieścił w 500/0 wartości nieruchomości według oceny Banku.

Dotychczasowe oprocentowanie 5¼, wzgl. od chwili spłaty pierwszej raty 5½ w stosunku rocznym, będzie stosownie do zalecenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów dla kredytów z kontyngentu 1955 r. podwyższone, którą to podwyżkę określi Minister Skarbu w najbliższym czasie.

Pożyczki do wysokości 10.000 zł. zabezpieczone będą odrazu skryptem dłużnym z okresem amortyzacji najwyżej do lat 25, zaś ponad 10.000 zł. do czasu ukończenia budowy kaucją hipoteczną; po wykończeniu budowy zostaną one skonwertowane na długoterminowy kredyt amortyzacyjny. Pożyczki remontowe bez względu na wysokość kredytu nie podlegają konwersji; będą one zabezpieczone odrazu skryptem dłużnym z okresem amortyzacji do lat 25-ciu.

Petenci, reflektujący na pożyczki, winni składać podania o kredyt do K. R. M. (z miejscowości podmiejskich za pośrednictwem Wydziału Powiatowego), które winny zawierać:

- a) dowód uregulowania tytułu własności (wyciąg hipoteczny z działu II i IV),
- b) dwie kopje zatwierdzonego planu budowy,
- c) kosztorys szczegółowy.

W podaniach winni petenci wyraźnie oświadczyć, że posiadają dostateczne fundusze własne i że w razie rezygnacji z pożyczki lub niemożności prowadzenia budowy z braku potrzebnych własnych wkładów, obowiązują się pokryć koszty wstępne Banku, poniesione przez Bank przed wydaniem promesy. Zarządzenie to ma na celu zapobieżenie blokowaniu kredytów ze szkodą dla innych reflektantów.

Z uwagi na ustalony przez Bank Gospodarstwa Krajowego zgodnie z § 20 rozporz. wykon. z dnia 31 marca 1955 roku (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 220) termin rozdzielania pożyczek najpóźniej do dnia 10 czerwca 1955 roku, podania o kredyt należy składać do K. R. M. najpóźniej do 30 kwietnia 1955 roku.

Blizszych informacji udziela Biuro Komitetu Rozbudowy Miasta, Pl. Wolności 14, III piętro, pok. 45.

Łódź, dnia 29 grudnia 1954 roku,

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 155 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 59 z 1954 r., poz. 546) Zarząd Miejski w Łodzi wzywa niżej wymienionych płatników państwowego podatku dochodowego do zgłoszenia się w biurze Oddziału Podatkowego (Plac Wolności 2, pokój 1), celem odbioru nakazów płatniczych na rok 1954, nadesłanych przez 5 Urząd Skarbowy w Łodzi:

Nr. kol.
r. szac.

1252. Aronowicz Dawid, Legjonów 37
 1275. Breskin Mordka, Zawadzka 50
 169. Filozof Sura, Śródmiejska 65
 1168. Finkelsztajn Fiszel, Lipowa 17
 1953. Fogel Jakób vel Jankiel, Zawadzka Nr. 2
 1560. Garnek Mordka vel Machel, Aleja I Maja 42
 2108. Głajzer Sonia, Śródmiejska 26
 1801. Hartman Cota, Zawadzka 56

Nr. kol.
r. szac.

2120. Hoertig Stanisława, Gdańska 42
 1608. Kochański Abram, Śródmiejska 52
 620. Lajzerowicz Lajb, Zawadzka 4
 2013. Liberman Jakób, Al. I Maja 20
 1097. Machler Etki, Legjonów 41
 257. Merensztajn Mordka, Śródmiejska 12
 555. Orenbuch Machel, Piotrkowska 17
 270. Szapiro Rubin, Al. I Maja 18
 1459. Szafir Chil, Żeromskiego 18
 1460. Szajbe vel Szajge, Piotrkowska 19

Nr. kol.
r. szac.

2189. Szmul Chaim Kiwa, Zawadzka 12
1708. Szpajer Alta Fiszel, Śródmiejska 82
1709. Szperling Mendel, Al. I Maja 17
1294. Sztajn Dyna Gitla, Śródmiejska 58
279. Sztern Chaja, Piotrkowska 19.
1712. Szterfeld Azryl, Al. I maja 5
417. Tenenbaum Eugenja, Żeromskiego 11
2191. Tenenbaum Samuel, Gdańska 31-a
1191. Wajuberg Abuś, Zawadzka 6
1724. Wajnberg Icek, Śródmiejska 81
2211. Zand Traungut, Zawadzka 2
2061. Starkman Bela, Piotrkowska 59
495. Erland Władysław, Zakątna 25

Nr. kol.
r. szac.

1578. Hirszberg Stefan, Śródmiejska 16
609. Jakubowicz Abram, Śródmiejska 24
627. Lewkowicz Pinkus, Zawadzka 2
1781. Feinmesser Itka, Legjonów 5/7
1241. Mittler Abram F., Śródmiejska 5
1804. Hirszberg Bernard, Śródmiejska 16
1495. Baumgoldówna Chaja, Piotrkowska
Nr. 59
1454. Kempniński Gerszon, Al. I Maja 42
855. Faktor Icek Lajb, Śródmiejska 59
m. 9
155. Banaszek Julja, Zakątna 25 m. 1
215. Kure Machla, Zawadzka 16-a

Po upływie 2 tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia doręczenie uważa się za uskutecznione.

Łódź, dnia 7 stycznia 1955 roku.

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) W. Wojewódzki

(Inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI)

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg publiczny na dostawę materiałów włókienniczych bawełnianych w łącznej ilości 52050 metrów bieżących.

Ogólne warunki przetargu są do przejrzania w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Zawadzka 11, III piętro, pokój Nr. 50, gdzie można zasięgnąć bliższych informacji.

Oferety należy składać do dnia 21 stycznia 1955 r., godziny 10-ej rano, w którym to czasie odbędzie się przetarg przy współudziale oferentów.

Łódź, dnia 10 stycznia 1955 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Adler Mindla, zam. w Łodzi przy ul. Żeromskiego Nr. 9, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Szczepaniak Franciszek, zam. w Łodzi przy ul. Rzgowskiej Nr. 12, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Gefon Salomon, zam. w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej Nr. 5 (dawniej ul. Nowomiejska 17), zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Mordka Hersz Kaczmarek, zam. w Łodzi Nad Łódką Nr. 4, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na handel rybami, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Parzęcki Mojsze, zam. w Łodzi przy ul. Ogrodowej Nr. 20, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Szulman Lajzer, zam. w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 92, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie warsztatu szewckiego, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Grodzki Jankiel Wolf, zam. w Łodzi przy ul. św. Jana Nr. 18 (dawniej ul. Zgierska Nr. 84) zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie warsztatu szewckiego, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Rotberg Majer, zam. w Łodzi przy ul. Kamiennej Nr. 3, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Firma: „Henryk Szpiro” (Łódź, ul. Sienkiewicza Nr. 165, dawniej ul. Kopernika Nr. 55) zagubiła potwierdzenie zgłoszenia Nr. 15855, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Zauer Szejwa, zam. w Łodzi przy ul. Łągiwnickiej Nr. 4, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Rozenberg Szulem Berek, zam. w Łodzi przy ul. Drewnowskiej Nr. 3, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Zysman Izrael, zam. w Łodzi przy ul. Legionów Nr. 23, zagubił kartę rzemieślniczą Nr. 3512, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Wódka Jankiel, zam. w Łodzi przy ul. Zawiszy Nr. 26, zagubił kartę na prawo jazdy, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Repsztajn Szaja, zam. w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 21 (dawniej Cegielnianej Nr. 17) zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Ajzenberg Chil-Abram, zam. w Łodzi przy ul. 6 Sierpnia Nr. 19, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Kacprzak Franciszek, zam. w Łodzi przy ul. Dworskiej Nr. 81, zagubił zezwolenie na prowadzenie handlu węglem, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Strzeżyński Wacław, zam. w Łodzi przy ul. Makowej Nr. 11, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Urbaniak Antoni, zam. w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 10, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Weirauch Wacław, zam. w Łodzi przy ul. Limanowskiego Nr. 74, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie sklepu ze słodyczami, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Lesner Józef, zam. w Łodzi przy ul. Mostowej Nr. 15 (dawniej Wysoka Nr. 26) zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Młóćik Mendel, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej Nr. 46, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Łęczycki Mordka, zam. w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej 9, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Semel Izrael, zam. w Łodzi przy ul. Drewnowskiej Nr. 11, zagubił kartę przemysłową i potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.